

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din. za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflcova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Snovanje novih koalicij

Uzunovičevci z Radičem, pašičevci s Pribečevićem

Pogajanja med radikali in radičevci v polnem teku. — Stališče Demokratske zajednice. — Pritisk zunanje-politične situacije.

— Beograd, 11. marca. V razvoju političnega položaja tudi tekom današnjega dne ni bilo pomembnejših dogodkov. Javna tajnost je, da se vrše med vlado in demokratsko zajednico ter radičevci pogajanja za razširjenje vladne koalicije. Kakor se zatrjuje iz poučenih krogov, se vršita dve vzporedni akciji. Uzunovičeva skupina se pogaja z radičevci in demokratsko zajednico. Istočasno pa vodi Marko Trifković pogajanja z demokratsko zajednico in skuša obnoviti stike tudi s samostojnimi demokrati, da bi tako sestavil vlado brez radičevcev, na kar pritiskajo vsi pašičevci, ki groze s takojšnjim izstopom iz stranke, ako bi se obnovila koalicija z radičevci. Izgleda pa, da hoče Uzunovič za vsako ceno obnoviti vlado RR, ki bi mu prožila najsigurnejšo oporo proti stalnim napadom od strani pašičevcev. Pogajanja se vrše na eni strani v Beogradu preko Pavla Radiča, na drugi strani pa direktno s Stepanom Radičem v Zagrebu, kamor je bil odposlan kot Uzunovičev emisar posl. Mita Dimitrijevič.

Vsa ta pogajanja pa doslej niso rodila uspeha in se splošno sodi, da pred sprejetjem proračuna ni pričakovati nikakih sprememb. Ugledni radikalski politik je izjavil, da je opaziti v demokratski zajednici precejšnjo popustljivost; davidovičevci zahtevajo le glavo notranjega ministra Bože Markševića.

Poleg internih prilik v radikalnem klubu pa sili Uzunovič k razširjenju vlade tudi zunanje-politični položaj. Naša zunanja politika se nahaja na mrtvi točki, a današnja vlada je mnogo preslaba, da bi z energično gesto zavrnila Mussolinijeve udarce, ki postajajo od ne do dne silnejši. Zato si prizadeva Uzunovič, da bi pridobil za sodelovanje poleg Slovencev tudi Hrvate. Svetozar Pribečević je z ozirom na Radičeve napade in namigavanja, češ da se SDS na skrivnem pogaja za vstop v vlado, odločno izjavil, da SDS odklanja vsako sodelovanje v Uzunovičevem kabinetu. Radič hoče s takimi napadi že vnaprej opravičiti svojo morebitno kapitulacijo.

Jugoslavija in italorumunsko zbližanje

Jugoslavija ostane nevtralna. — Kakšne koncesije je dala Rumunija Italiji. — Jugoslovensko-italijanski prijateljski pakt pokopan.

Beograd, 11. marca. Ratifikacija besarabske pogodbe s strani Italije je izzvala v tukajšnjih političnih krogih veliko nezadovoljstvo. Tako v vladnih krogih tudi v opozicijskih krogih pa se naglašja, da je z ozirom na prijateljstvo z Rumunijo, kakor tudi z ozirom na to, da z Rusijo se nimamo urejenih odnosov, najbolje, da ostane Jugoslavija v tem sporu nevtralna.

V kolikor pa gre italijanska politika za razširjenjem svojega vpliva na Balkanu, je vsekakor potrebna skrajna opreznost. Treba je počakati, kakšne posledice bo rodilo prijateljstvo, sklenjeno med Rumunijo in Italijo, po sedanjih ratifikacijah besarabske pogodbe. Danes še ni znano, kakšne koncesije je prožila Rumunija Italiji za to priznanje. Ta akt predstavlja novo fazo v odnosih med balkanskimi državami, zlasti še, ker je zelo verjetno, da je Rumunija priznala Italiji velike koncesije v pogledu razširjenja italijanskega vpliva na

Balkanu. To pa je v prvi vrsti usmerjeno proti interesom Jugoslavije, če tudi v neposredni obliki. V opozicijskih krogih se naglašja, da bi bilo potrebno, da se čimprej skliče konferenca Male antante, da se tako razčisti odnos s Rumunijo, ki vedno bolj prehaja v nam nasprotni tabor.

Svetozar Pribečević je v razgovoru z novinarji naglasil, da ta korak Italije ne tvori poseben detalj, marveč spada v sistem italijanskega obkroževanja Jugoslavije. Italija hoče v ta krog pritegniti tudi Rumunijo. Jasno je, da je Rumunija pristala na dalekosežne koncesije. Pri tej priliki moramo z obžalovanjem ugotoviti, da se zopet občuti pomanjkanje odločne osebnosti na čelu naše vlade. Italijansko-jugoslovenski pakt o prijateljstvu pa je izgubil svojo veljavo že po sklenitvi tiranskega pakta in o njem danes sploh ni več mogoče govoriti.

Madžarska na razpotju

Pariška sodba o razmerju med Italijo in Madžarsko. — Resno svarilo pred nevarno pustolovščino. — Madžarska se mora odločiti. — Italija hoče najprej udariti na Turčijo.

— Paris, 11. marca. Iz vseh vesti in poročil, ki prihajajo iz Italije, izhaja, da se Italija mrzlično oborožuje in pripravlja na vojno. Fašizmu je vojna življenjska potreba. Z njo naj bi se pozornost italijanske javnosti odvrnila od notranjih težav in bede, ki zavzema vedno širše dimenzije. V diplomatskih krogih pa se sodi, da bo prvi konflikt izbruhnil med Italijo in Turčijo. Potovanje grofa Bethlena v Rim je samo člen v verigi diplomatskih priprav Italije, ki si hoče za vsak slučaj pridobiti še Madžarsko. Zanimivo je, da se v zvezi s tem potovanjem v madžarskem tisku vedno odločneje pojavljajo svari pred pretesnimi zvezami z italijanskim fašizmom, češ da je njegov položaj tak, da se ne kaže spuščati skupno z njim v kakšne avanture. Težko je reči, ali bo grof Bethlen poslušal te nasvete. Priznati pa je treba, da se temeljito pripravlja na to potovanje, ker mora ob tej priliki pasti definitivna odločitev, ali se Madžarska pridruži Italiji in njenim avanturističnim načrtom ali pa ostane nevtralna in obdrži svoje mesto, ki tvori naravno zvezo Evrope z Balkanom.

Edino v slučaju, da bi si Madžarska zagotovila nevtralnost Rumunije in Avstrije, bi si mogla Madžarska dovoliti napad na Jugoslavijo in poskusiti, da si zopet pribori Vojvodino. Vprašanje pa je, ali bi madžarska vojska vzdržala boj na dve fronti, to je proti Jugoslaviji in eškoslovaški, ki bi nedvomno takoj intervenirala. Bethlenovo potovanje v Rim tudi datum, ki bo pokazal, ali je Madžarska avanturistična in da li niso najnovejšje izjave Horthyja in Bethlena glede Jugoslavije samo taktična poteza napram Italiji, da izsilijo čim večje koncesije, napram Jugoslaviji pa, da jo pomiri.

— Rim, 11. marca. Včeraj je Mussolini predložil kralju v podpis dekret o ratifikaciji besarabske pogodbe. Dekret je objavljen v današnjem uradnem listu. Mussolini je posetil tudi sovjetskega poslanika v Rimu Danevu in mu sporočil ratifikacijo, ob enem pa mu izročil posebno noto na sovjetsko vlado, v kateri tolmači ta korak, naglašajoč, da želi Italija tudi vnaprej ohraniti z Rusijo prijateljstvo.

Enotna ruska fronta

— Zeneva, 11. marca. Nacionalno rusko združenje je na svojem zborovanju, ki se je vršilo včeraj, protestiralo proti priznanju in ratifikaciji besarabske pogodbe s strani Italije, naglašajoč, da je s tem ustvarjena nova Alzacija Lorena, ki bo tvorila stalno vojno nevarnost. Vsi ruski politični krogi, če tudi sicer ne odobravajo današnje državne ustroja Rusije, vendar so glasno protestirali proti temu postopanju in so solidarni s sovjetsko vlado, kadar gre za obrambo ruskega ozemlja.

— Moskva, 11. marca. Ratifikacija besarabskega protokola po Italiji je sovjetske vladne kroge neprijetno presentila. Rusija vidi v njej nelojalen korak Italije, ki se je s tem odkrito postavila na protirusko stališče ob strani Anglije. Sovjetska vlada bo proti temu vložila pri italijanski vladi protest.

Viharji na francoski obali

— Paris, 10. marca. S Od včeraj divjajo na zapadni obali Francije veliki viharji. Iz raznih krajev prihajajo vesti, da so izginile ribiške ladje in manjši parniki.

Poljsko-nemški sporazum

— Zeneva, 11. marca. Razgovori med Stresemannom in Zaleskim so bili večeraj zaključeni. Zaleski je izjavil novinarjem, da so odstranjeni vsi nesporazumi med Poljsko in Nemčijo ter da se bodo v kratkem nadaljevala pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe. O podrobnostih Zaleski ni hotel podati nikakih izjav, naglasil pa je, da je sporazum perfekt. Slično izjavo je podal tudi dr. Stresemann, ki je se pristavil, da je bil poljski in nemški vladni odposlanec pismen načrt sporazuma, ki jih bosta obe vladi pregledali in odobrili.

Svet Društva narodov

— Gineva, 11. marca. Na včerajšnji seji Društva narodov se je vršila razprava o zaščiti beguncev. Pri tem je prišlo do neprijetnega incidenta. Angleški delegat Vandervelde je izrazil željo naj bi bolgarska vlada milejšje postopala z aretiranimi komunisti. Proti vsemu pričakovanju bolgarski delegat na to ni reagiral. Nastalo zadrego je skušal zbrisati Chamberlain, naglašajoč, da se Društvo narodov ne more vmešavati v notranje zadeve. Med drugim je svet Društva narodov sprejel resolucijo finančnega odbora, ki priporoča posojilo Gdansk.

ZMAGA SDS.

— Beograd, 11. marca. V Sidu v Sremsu so se včeraj vršile volitve v cerkveno občino. SDS je dobila 125, radikalna stranka pa 88 glasov.

ŠIKANIRANJE NAŠIH POTNIKOV V ITALIJI

— Beograd, 11. marca. Današnja »Pravda« prinaša daljši članek, v katerem razpravlja o šikanah, ki so jim izpostavljeni naši potniki na italijanski meji in v notranjosti Italije. List naglašja, da delajo Jugoslovenom carinske in politične oblasti v Italiji vse mogoče težkote, ter zahteva, naj se naše zunanje ministrstvo pobrži, da to prepreči, ali pa naj odgovori z enakimi ukrepi italijanskim potnikom pri nas.

Kralj in kraljica v Bukarešti

— Beograd, 11. marca. Včeraj zvečer ob 7.50 je došel v Bukarešto dvorni vlak s katerim je dopotoval jugoslovenski kraljevski par. Na kolodvoru sta ga sprejela rumunski kralj Ferdinand in kraljica Marija z ostalimi člani rumunskega kraljevskega doma. Kralj Aleksander je pozdravil tudi dostojanstvenike, ki so bili zbrani na kolodvoru. Kako dolgo ostaneta kralj in kraljica v Bukarešti, še ni znano. Zatrjuje se, da ostaneta dva tedna gosta rumunskega dvora, nakar odpotujeta baje v Pariz. Rumunski kralj Ferdinand odpotuje po odhodu jugoslovenske kraljevske dvojice po nasvetu zdravnikov v neko italijansko kopalnico. V političnih krogih se dementira vest, da bi bilo potovanje kraljevskega para v zvezi s političnimi dogodki.

Tujski promet lanske sezone v Sloveniji in Dalmaciji

Tekom zadnjih sezon je turizem v naši državi lepo in konstantno napredoval. Dočim je v letu 1925 posetilo našo državo nekaj nad 75.000 izletnikov, beleži lanska sezona že dvojno število. Ministrstvo za trgovino in industrijo sestavlja definitivno statistiko tujkega prometa v lanskem letu. Manjkajo še podatki iz raznih krajev, posebno iz Hrvatske, navzlic temu pa se lahko trdi, da je bilo število lanskih turistov višje od 150.000.

Slovenijo je tekom poletja posetilo 19.942 letoviščarjev, od teh 15.451 naših državljanov in 4.481 inozemcev. Na Bledu je bilo 8267, v Mojsstrani 576, v Kranjski gori 573, v Rogaški Slatini 6424, v Bohinju 975, v Rimskih toplicah 352, na Dobrni 1590, v Laškem 560, v Radencih 825 gostov. Po državljanstvu so bili inozemci: iz Amerike 45, Albanije 2, Avstrije 2786, Anglije 39, Belgije 1, Bolgarije 3, Grčije 8, Italije 326, Madžarske 694, Kitajske 1, Nemčije 402, Poljske 34, Rumunije 50, Rusije 30, Turčije 7, Francije 10, Holandske 10, Češkoslovaške 948, Švedske 13, Švice 12, Španije 4 in iz ostalih držav 5.

Dalmacija beleži promet 88.264 potnikov. Od teh jih je bilo iz naše države 59.392, iz Avstrije 9.323, Belgije 31, Francije 154, Italije 1777, Madžarske 1064, Norveške 9, Rumunije 142, Bolgarije 11, Poljske 183, Albanije 54, Turčije 1, Anglije 732, Kitajske 18, Nemčije 7389, Amerike 516, Rusije 294, Grčije 96, Češkoslovaške 6476, Španije 17, iz ostalih držav 483.

Sušak in kopaljšča v gornjem Jadranu je posetilo 27.805 oseb, Split 33.027, Dubrovnik 27.432. Iz ostalih krajev v dolnjem Jadranu še manjkajo podatki. Lahko se torej čeni, da je Dalmacija posetilo nad 100.000 turistov, a istotako bi tudi za Slovenijo bilo celokupno število večje, ako bi se prišli gostje v jesensko-zimski sezoni in vobče podatki o prometu v planinskih kočah.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.

Zitni trg. Neizpremenjeno. Lesni trg. Čvrsta, 3 vagona zaključeno. Efekti. 70dst. Invest. posojilo — 89.50, Vojna škoda 347.50, Zadolžnice Kranjske deželne banke 20, 20, Zastavni listi Kranjske deželne banke 20, 22, Celjska posojilnica 195, 197, Ljubljanska kreditna 150, Merkantila Kočevje 90, 100, Praštediona 925, Kreditni zavod 160, 170, Strojne tovarne 83, Trbovlje — 415, Levste 120, Stavbna družba 53, 65, Sešir 104.

ZAGREBSKA BORZA.

Efekti. 70dst. Invest. posojilo 1921 88 in pol — 89 in 1 četrt, 2 in polodst. drž. rente za ratno štetu 853 — 353.5, Ljubljanska kreditna 150, Hrv. esk. banka 104 in pol — 105, Kreditna banka Zagreb 95 — 95.5, Hipotekarna banka 64 in pol — 65, Jugobanka 106 — 106.5, Praštediona 925 — 930, Drava d. d. Osijek 500 — 506, Sečarana Osijek 485 — 492.50, Isis d. d. 48.5 — 50.50, Gutman 280 — 284, Slaveks 101 — 120, Slavonija 27 in pol — 28.5, Trbovljska 403 — 408, Union paromlin 800 — 310, Vevče 180 — 140, Agraria 55 in pol — 56.

Devize. Amsterdam 22.792 — 22.852, Dunaj 800.23 — 808.23, Italija 253.83 — 255.83, London 276. — 276.80, Newyork kabel 56.865 — 57.065, Newyork ček 56.75 — 56.95, Praga 168.80 — 169.10, Curih 10.94 — 10.97, Madrid 968. — 972. — Valute. Italija 251. — 253. —

INOZEMSKA BORZE.

— Curih: Beograd 9.135, Paris 20.385, London 25.275, Newyork 519.9875, Milan 23.18, Praga 15.99, Dunaj 73.20. — Trst: Beograd 89.385, London 108.85, Curih 431.45.

Pospešeno delo v Narodni skupščini

Narodna skupščina je danes sprejela v podrobni debati proračun vrhovne državne uprave in začela s proračunom ministrstva pravde.

— Beograd, 11. marca. Včerajšnja dopoldanska seja Narodne skupščine je trajala do 2. popoldne. Na dopoldanski seji je skupščina nadaljevala razpravo o proračunu vrhovne državne uprave. Pred prehodom na dnevni red je bil prečitan ukaz, s katerim se prenašajo vladarske pravice za časa odsotnosti kralja na ministrski svet. Na popoldanski seji so govorili hrvatski federalist dr. Bazala in radičevci Pasarič, Matijević in Neudorfer. Vsi govorniki so kritizirali vlado ter protestirali proti sedanjemu sistemu nasilja in partizanstva. Seja je bila ob 8.30 zaključena in prihodnja napovedana za danes dopoldne.

Na današnji seji Narodne skupščine je bila končana razprava o proračunu vrhovne državne uprave. Seja je pričela kmalu po 10. uri. Uvodom je predsednik sporočil, da je glavna kontrola odbila vladni odločitev za kredit v znesku 2.139.000 Din za popravilo savskih nasipov v Zagrebu in v Sisku. Mesto odstopivšega radikalnega poslanca Stojčica je pozval v skupščino odvetnik Mile Jeličić.

Nato je skupščina prešla na dnevni red. Prvi je govoril Pavle Radič, ki je v svojem govoru protestiral proti načinu, kako je bil proračun sestavljen in izdelan. Naglasil je, da Uzunovič ni hotel sklicati seje ministrskega sveta, da bi mogli radičevci ministri iznesti svoje mišljenje tudi o proračunih ostalih ministrstev. Obžaluje, da so radi-

čevci glasovali proti predlogu Ljube Jovanoviča, ki je šel za tem, da se razširi srbski zakon o občinah na vso državo, ker je Uzunovič obljubljal, da bo kmalu predložil nov zakon o občinah za celo državo. Govornik priznava, da je imel Pribečević prav, ko je izjavil, da so radikali delali in sodelovali že z vsemi ter se tudi z vsemi onemogočili. Predbacia radikalni stranki, da je brez voditelja in brez vrhovne organizacije. (Medklic: »Kdo pa je vaš vrhovni šef? Marženka!«) (Po čem je radikalna stranka radikalna?) Medklic: (»Po čem pa ste vi seljska stranka?«) Pavle Radič polemizira z raznimi radikalnimi poslanci ter dokazuje, da je sedanja vlada naperjena proti Hrvatom.

Nato je prevzel besedo poštni minister Vasa Jovanović ter zavračal Radičeve trditve. Pavle Radič mu je nato na podlagi beogradskih listov dokazoval, da je bil njegov včerajšnji govor protihrvatski. Debatu je bila nato zaključena, na kar je vladna večina proračun vrhovne državne uprave z večino glasov sprejela.

Skupščina je takoj nato začela razpravo o proračunu ministrstva pravde. Prvi je povzel besedo minister pravde dr. Srškić, ki je podal obširen ekspozé o svojem resor-su ter tolmačil postavke proračuna svojega ministrstva.

Seja se ob 13. še nadaljuje.

Senzacija v madžarskem parlamentu

Madžarski fašisti za zbližanje z Jugoslavijo.

— Budimpešta, 11. marca. Včeraj se je vršila v madžarskem parlamentu razprava o osnutku novega prosvetnega zakona. V teku debate je nastopil tudi šef stranke »Probujači se Madžari« Gyula Gömbös, ki je ostro kritiziral vladni program. Naglasil je, da posveča vlada največjo pažnjo učenju nemškega in francoskega jezika v srednjih šolah, toda bilo bi mnogo bolj potrebno, da se uvede obilgaten pouk jugoslovenskega jezika. To narekuje madžarski življenski interes. Madžarska se mora orientirati za Jugoslavijo, a to dejstvo stavi za predpogoj poznanje njenega jezika. Gömbösov govor je izzval v vseh političnih krogih veliko senzacijo in živahne komentirje.

AVSTRIJSKO ODLIKOVANJE DR. NINČICA

— Dunaj, 11. marca. Predsednik avstrijske republike je odlikoval bivšega jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Momčila Ninčiča z najvišjim avstrijskim odlikovanjem, to je z velikim zlatim žestnim redom.

NEVARNA BOLEZEN KRALJA ALFONZA

— Madrid, 11. marca. Španski kralj Alfonz je obolen na gripo. Njegovo stanje je zelo resno, ker se je gripa pridružila tudi pljučnica.

Nemiri v Grčiji

— Atene, 11. marca. Radi težkih gospodarskih prilik vlada med grškim prebivalstvom veliko nezadovoljstvo. Nezadovoljni elementi izvajajo živahno propagando zlasti med delavstvom, ki ga skušajo pridobiti za generalno stavko. Včeraj so bile proglašene delne stavke mlekarjev, pekrov in gostilniškega osebja. Temu gibanju se pridružujejo tudi gospodarska združenja, ki zahtevajo podaljšanje moratorija in znižanje davkov. Vlada je podvzela vse mere, da to gibanje, ki mu pripisuje politično ozadje, prepreči. Vojaštvo je pripravljeno, da eventuelne namere v kadi zaduši.

Atene, 11. marca. Grška vlada je mobilizirala vse stavkujoče delavce ter izdala poziv, naj se vrnejo na delo. Oni, ki se tekom 24 ur ne odzovejo temu pozivu, bodo postavljeni pred preko sodišče in ustreljeni. V Solunu je radi tega prišlo do velikih nemirov. Nastopiti je moralo vojaštvo, ki je streljalo na demonstrante, pri čemer je bilo pet delavcev ubitih.

TARIFE V JADRANSKIH LUKAH

— Beograd, 12. marca. Te dni odpotuje na Dunaj posebna delegacija, ki se udeležila konference za sklenitev specialnih luskih tarif na Jadranu. Konferenca, ki se je udeležila zastopniki Avstrije, Češkoslovaške, Madžarske, Italije in Jugoslavije, ima namen, da izdela specialno luskno tarifo, ki naj bi onemogočila konkurenco severonemških pristanišč.

Dogavice

„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše
zato najcenejše

Italija pripravlja vojno s Turčijo in ne z nami

Fašizmu bi bila vojna sicer dobrodošla, ne kaže je pa začeti z nami. — Kar Italija rabi, ne more dobiti od Jugoslavije.

Tiranski pakt, italijansko snubljenje v Bolgariji in Grčiji, osebno pa ratifikacija besarabskega protokola, bližnje potovanje grofa Bethlena v Rim, vse to je ustvarilo okrog nas in pri nas atmosfero, ki ni prijetna. Javnost vidi v vseh teh dogodkih isto gonilno silo, išče za njimi istega aranžerja, ne da bi kdo dvomil, ali je v svojih domnevih našel pravilno razlago.

Ne da se mnogo ugovarjati takemu pojmovanju. Izjave in akcije Italije ne pripuščajo dvoma, da nas hoče Rim ustrahovati.

Toda dognati neposredni cilj italijanske politike, to je že težavnejša stvar. Gre, da primemo zadevo pri jedru, konkretno za vprašanje, ali namerava Italija zares neposredno sedaj izvesti oboroženi konflikt ali ne. Okrog tega se koncentrirajo napeta pozornost našega javnega mnenja, ali bolje, nas vseli.

Fašistični vodje so tekom zadnjega leta ponovno povsem določili in nemišlirano označili cilje italijanske politike. Iz njihovih izjav zveni vedno isti refren: Italija potrebuje razmah, potrebuje novih dežel in sicer pred vsem takih dežel, kamor bi se naseljeval preveč italijanskega prebivalstva. Lakota zemlje, to je gibalno osnovno težnje italijanske ekspanzivnosti. Druga težnja je ekonomska ekspanzivnost: Italija potrebuje kolonije, kamor bi izvažala svoje produkte in od kod bi dobivala sirovine za svojo industrijo; v teh je obsežen njen kolonialni imperijalizem.

Eventualna italijanska zmaga nad nami bi Rimu v navedene svrhe slabo služila. Mi imamo prav v jadranskih državah predelih najslabše pokrajine, ozemlje, ki je najmanj plodno, hkrati pa relativno najbolj oblojeno. Prirodnih bogastev baš v tem predelu ni mnogo; edino le gozd bi prihajal v poštev, do čim premog, ki je vrh tega še slabše kvalitete, za Italijo ne more biti tako mikaven. Za kolonizacijo in za ekonomsko izrabo tedaj ono ozemlje, ki bi si ga mogla anektirati Italija v slučaju zmage, ne prihaja v poštev.

Preostane še politični moment. Vzemimo interpretacijo, da si želi Italija udariti na nas, dokler se ne ojačimo do tolike mere, da bi ji mogli postati ne-

varni. Ta razlaga bi mogla imeti precej upravičenosti, zakaj ako se prisili naša kraljevina, da se zopet razkroji v svoje sestavne dele in se vrh tega izdatni obrobni predeli prepustijo sosednim državam, bi bila italijanska pozicija zares temeljito ojačena, vsaj za nekaj časa, in rimska prevlada na Balkanu in na Donavi popolna.

Toda podobna je, da nas rimska diplomacija ne ceni toliko, da bi se v toliko meri bala naše eksistence. In kar je še važnejše: velik del svojega namena, to je oslabevanje naše pozicije, dosega italijanska diplomacija mirnim potom. Malo je verjetno, da bi trosila fašistična Italija svoje energije za vojna podjetja, ko vidi, da se da poglaviti del izvršiti že diplomatskim potom. Zato se zdi pravilnejša razlaga, da nas hoče Rim temeljito zastrašiti, nas politično izolirati in s tem pripraviti vse potrebno, da izsilji iz nas bodisi ekonomske ali politične koncesije; podobna je, da je v tem glavni motiv italijanske taktike.

Ako ima Italija namen, zaplesti se zares v vojne avanture, kar je iz mnogih razlogov zelo verjetno, tedaj je najbolj verjetno, da meri s svojimi načrti drugam. Svetovno časopisje posebno podčrtava moment, da je Italija baš sedaj ratificirala besarabski protokol, s čimer je napravila odločilen afrent zoper Rusijo. Zdi se, da je pravilno ono tolmačenje, ki vidi v tem ost proti Turčiji. Turčija je edina od držav, ki je izjavila, da bi šla v slučaju angleško-ruskega konflikta odločno s sovjeti. Italija je z ratifikacijo v tem trenutku povdarila, da bi imela Angora v tem slučaju opraviti z Italijo, kar bi šlo kot nalašč v italijanske račune. Aneksija delov Turčije bi bil cilj, ki bi bil vreden eventualne vojne avanture, česar Italija ni nikdar prikrivala in česar se, kakor znano, tudi v Angori prav dobro zavedajo.

Zato je gotovo točna in pravilna razlaga, da so mrzlične italijanske pravice na vojno naperjene proti Turčiji. Z grožnjami proti nam si hoče Mussolini samo zavarovati hrbet in morda izsiliti še kakle druge koncesije. Na vojno z nami in Francijo pa v Rimu gotovo ne mislijo resno.

Dogodki križem Jugoslavije

Postavna Črnogorka v moški obleki. — Zločinska šala na svatbi. — Zaklal je ljubico in se obesil.

Na sarajevsko policijo so prignali krasno postavno Črnogorko v moški obleki. Sijano ji pristojajo jezne hlače, zelena turistovska srnjica in gumijast plašč. Njena življenjska zgodba je nenavadna.

Za časa okupacije Črne gore v letu 1917. se je vanjo — ime ji je Ljubica Turčinović — zagledal a. o. nadporočnik Jan Brdič. Poročil jo je in po prevratu odvedel s seboj v Prago. Toda Čehi so vam čudni moške, pravi Ljubica. Zvesti niti malo... Štiri leta je Ljubica prenašala možovo nezvestobo, nato pa se brez slovesa odpravila nazaj v Jugoslavijo. Energična in nadarjena kakor je, se je preživljala v Sarajevu kot bolničarka, v Zagrebu kot vzgojiteljica otrok, v Beogradu in drugod kot kuharica, portirka, natakarka, nadzornica in tako dalje.

Iz Bosne je zdaj hotela nazaj v Beograd, da se izvežba za šoferko. Pri Višegradu pa so jo prijeli in odvedli nazaj v Sarajevo. V moški obleki se je vozila zato, da je ne bi nadlegovali. Policija jo je odpravila v domačo občino.

Pri neki svatbi v Starem Sivu je moral nedolžen otrok gorostasno zločinsko budalost plačati s svojim mladim življenjem.

Zenil se je sin imovitega posestnika, Ica Čurič. Svatba je seveda bila obilna, zbrala se je žlahta, prišel je tudi ženinov starejši brat Trifun Ču-

rič s svojim 9letnim sinčkom Rado-ljubom. Ko so se svatje že dobro »nakitili« vina, pri čemer so sodelovali tudi prisotni otroci, je ženin pozval Rodoljuba ter 7letnega Simončka Doroskega in 5letnega Zlatka Pajina. Kdor spiše največ vina, je dejal, dobi nagrado pet dinarjev.

Otroci so začeli zlivati vase, svatje pa so pri tem imeli svojo zabavo. Ali posledica te zločinske šale je bila strašna. Otroci so se tako upijali, da je Rodoljub čez eno uro umrl, ostala dva pa so nezvestava odpeljala v bolnico. Orožništvo je zadevo takoj prijavilo državnemu pravniku.

V Dolnji Rači se je mladi posestnik Ilija Spasojević pred leti preselil k vdovi Nataliji Radičevi. Njuno skupno življenje pa je postajalo vedno mizernejše, ker je bila Natalija velika potratnica. Ilija je z njo zapravljal skoro vse svoje imetje, stran pa ni mogel, ker ga je vdovica znala nase navezati z vsemi zapeljivimi vrvmi.

Že lani nekoč je bil Ilija tako obupan, da je popil precejšnjo količino vitriola, vendar so mu v bolnici dobro izprali želodec. Komaj pa je ozdravel, se je zopet vrnil k vdovici in ji neprestano govoril, da bo končal njo in sebe.

Nedavnega dne sta se Ilija in Natalija podala v Svilajnac. Proti večeru sta se vračala domov. Kaj se je med njima dogajalo, ostane za vekomaj prikrto.

umaknila. Hotela je spregovoriti, pa ji je zastala beseda v grlu. Grizla je ustnice tako, da ji je zalivala kri.

Ves prestrašen jo je pogledal in opazil, kako ji teko solze po obrazu in kapljajo druga za drugo na njena kolena. Plakala je tiho, vsa potrtja in blede ko zid, samo solze so govorile o njeni bolesti. Naposled se je premagala. Napela je vse sile, solze so postale redkejšje in končno so usahnile. To je bila Mila, katere še ni poznal.

Pogledal mu je v oči in se nasmehnila.

Hitela sem k tebi, zdaj pa molčim, ker me je sram.

Zopet je umaknila roke in Kovačik se je čudil, kaj to pomeni.

Pojdiva raje kam drugam, počakaj malo, vse ti povem.

Kam pa hočeš? Sai je vse eno, Vašek je danes odšel in mislim, da prenoči na Malvazinkah.

Pojdiva po cesti proti Motolu, potem pa zavijeva pod Belo goro.

Odšla sta čez polje na cesto, kjer je prišla Mila Kovačika pod roko.

Tu me nihče ne pozna, sicer mi je pa itak vse eno. Naj mislijo in govore, kar hočejo.

Ali mi poveš, kaj se je pripetilo?

— Jarko, nikar me ne nadleguj s tem vprašanjem, sama ti povem vse. Prosim te, lepo te prosim, pripoveduj mi kaj, pa naj bo že karkoli, grdo ali lepo. Ako mi hočeš storiti uslugo, mi pripoveduj kaj sebi, to mi bo prijetno. Jarušek dragi, odpelji me od mene same, ker mi je neznosna zavest, da sem to, kar sem.

Začel ji je pripovedovati o svojem rojstnem kraju, o tih, mirni vasi v Podkrmouših, o svojih otroških letih, o paglavcih, s katerimi se je igral in ki so mu pomagali klatiti na sosedovem vrtu komaj dozorela jabolka, o dolgih jesenskih dnevih na pašu, ko se je po orumenelem listju in golih, kamenitih pašnikih podil veter, kako so nosili na kup suhljad in kurili, da bi se ogreli in mogli uganjati nove burke, ki jih pastirčkom nikoli ni zmanjkalo.

Poslušala ga je z zanimanjem in hvaležna mu je bila, da ji odkriva nov svet. Rojena in vzgojena je bila v Pragi, zato ni čuda, da življenja na kmetih sploh ni poznala, izvenzmi okoli Dobrihovic in Senohrab, kamor sta hodila z možem na izlete, pa še to zelo redko. Zadnja leta sta hodila na počitnice v inozemstvo.

Pasirala sta motolski drevored in zavila pred Motolom na desno pod

Naslednje jutro so našli Natalijo zaklano na njeni blizu njene hiše. Ilija pa obesenega na vislihih.

Mariborski občinski svet

V četrtek zvečer se je vršila tretja redna seja mariborskega občinskega sveta, ki je bila posvečena tekočim zadevam. Socialisti so interpellirali župana radi raznih nepravilnih reklamacij pri zadnjih volitvah. Tajništvo SLS je namreč izreklamiralo več oseb, ki da so se izselile, kar pa ni res. Zadevo bo preiskal poseben odbor.

Med najvažnejšimi točkami dnevnega reda je bila razprava o priključitvi občin Petrovo selo in Krčevina k mestni občini. Občina Krčevina je sedaj sama prosila za inkorporacijo. Občinski svet je na to pristal pod pogojem, da prevzame krčevinska občina iste pravice in iste dolžnosti, kakor jih imajo ostali mestni okraj. Pričakovati je, da bodo temu zgledu sledile tudi ostale okoliške občine.

Podpiranje brezposelnih bo mestna občina v boje izvajala tako, da jim ne bo izdajala denarne podpore, marveč jih bo skušala zaposeliti pri raznih delih. Zadrugi Mojmir je občina odstopila zemljišče za zgradbo barake za deložirance. Ker je komunistički pregled v raznih hišah ugotovil higijske in druge nedostatke, a dotični gospodarji teh nedostatkov nočejo odpraviti, je občinski svet sklenil, da izvede popravilo mestna občina na račun dotičnega gospodarja. Tozadevni priziv društva hišnih posestnikov je bil zavrnjen. Mestna planina ne nabavila nove aparate, ki omogočijo racionalnejše obratovanje. Prihranek bo znašal letno 69.000 Din. Davščina za enotonske tovorne avtomobile z gumijastimi obroči se zniža na 1000 Din letno. Stavbne parcele na Josčovem posestvu ob Vrbanški cesti proti Kamnici bo oddajala mestna občina interesentom za ceno 8 Din za kv. meter pod običajnimi pogoji.

Ker je mestni proračun prišel iz ravnateljstva, se bo vršila prihodnji teden posebna seja občinskega sveta, ki bo razpravljala samo o proračunu in sklenila najti kritje za izpadle doklade državnih uradnikov.

V nato sledeči tajni seji je bil sprejet sklep, da se nabavi za razširjanje avtomobila zaenkrat samo en avtomobil, ki bo vozil na prosti št. II—Maribor-Rušo. Ako se bo naročeni tip obnesel, bo občina naročila še tri avtomobile. Mestni svet se pooblašča, da izdela točen pravilnik za avtomobil. Med drugim je bila tudi znižana najemnina za mestni kino, ter rešeno nekaj personalnih zadev.

Smrt stoletne Ljubljancanke

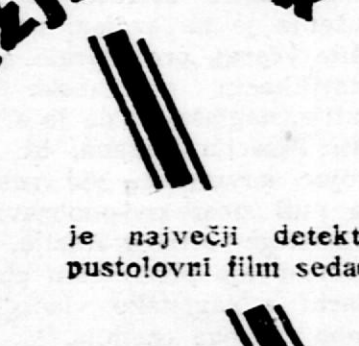
Na stanovanju svojega sina Bena v Gosposki ulici št. 6 je v sredo ponoči ob 23. umrla skoraj sto let stara Ljubljancanka, Hedvika Ottilija Ferdinanda Finz, potomka stare Ljubljanske rodbine Heinrich-Finzeve, katere člani so nad sto let živeli med Ljubljanskimi mešani veliko spoštovanje in ugled. Z njo polagoma izginja v zaton stara meščanska Ljubljana, ki je bila prazna nemške kulture in patrijarhalnosti.

Pokojnica je bila rojena 2. maja 1827 v Ljubljani v mestni hiši št. 269 (stara šteje) ter je bila krščena v stolnici sv. Nikolaja. Bila je hči profesorja Franca Heinricha, ki je pozneje posedoval lastno hišo na Poljanah št. 8. Njen oče prof. Heinrich je bil v takratni Ljubljani znana osebnost. Podučeval je na starodavni gimnaziji in Vodnikovem trgu nemščino in je bil ob enem izborni stenograf. Skoraj vsi naši prvi pisatelji in kulturni delavci so bili njegovi učenci. Dočakal je visoko starost okoli 90 let. Pokojnica je imela brata Roberta Heinricha, tudi profesorja, ki je umrl v Ljubljani l. 1888. Pokojnici sta bila krstna botra Josef Heinrich Stratil in Jeanette Galle, graščakova soproga. Njen oče prof. Heinrich je mnogo pisal v gimnazijska izvestja ter dalj časa urejeval »Laibacher Zeitung«.

Franz Ks. Finz, sin mestnega ranocel

Vražji otok

je največji detektivski pustolovni film sedanosti

Elitni Kino Matica.

nika Matevža, ki je tudi dočakal visoko starost in bil dvakrat poročen, je 2. maja 1870. poročil Hedviko Ottilijo Ferdinando Heinrichovo kot svojo drugo ženo, iz katerega zakona sta hčerka Sofija, omož. s Srečkom Pircem, uslužbenecem pri tiskarji I. C. Mayer, in sin Beno, stanujoč v Gosposki ulici. Soprog pokojnice je bil rojen 25. novembra 1835 v Ljubljani iz drugega zakona. Umrl je 13. januarja 1905 ter je bil pokopan z velikimi svečanostmi na pokopališču pri sv. Krištofu. Po uradnih listinah je bil Franc Finz okrožni zdravnik, njegov oče Matevž pa je zabeležen kot ranocelnik. Med Ljubljancani je bil zelo priljubljen radi svoje koniciljarnosti, uslužnosti in humorja. Bil je zelo šaljiv ter je vsak dovtip nase kvitiral z dvojno mero. Veliko piko je imel na »Laibacher Zeitung« ter je spuščal na njeno uredništvo originalne puščice.

Bil je za dr. Drčem eden najpopularnejših ljubljanskih zdravnikov.

Franc Finz je bil poleg Doberleta med ljubljanskimi prostovoljnimi gasilci pravi original. Fungiral je kot njih zdravnik. Pri vseh slavnostih in paradah je nastopal v svoji gasilski uniformi z lepo urejeno dolgo sivo brado, na katero je bil zelo ponosen.

Ko je pokojna Hedvika stanovala še pri svojem očetu na Poljanah, je v bližini visav stal stal tudi Prešernov prijatelj dr. Chrobath, h kateremu je Prešeren rad zahajal. Kakor nam pripovedujejo nekatere pokojničine prijateljice in znanke, je Hedvika prav rada pripovedovala o mladem Prešernu, ki je bil baje nekoliko v njo zaljubljen ter so Prešernovi prijatelji večkrat pod njenim oknom zapeli: »Luna si je...«

Pogreb pokojnice, najstarejše Ljubljancanke, se vrši danes ob 14. popoldne iz pred hiše žalosti Gosposka ulica 6. — Blag ji spomin!

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča
DRAMA.
 Začetek ob 20.

Petek, 11. marca: »Triglavska bajka«. B. Sobota, 12. marca: Ob 15. pop. »Ugrabljene Sabinke«. Dijaška predstava po znižanih cenah. Izven.

Nedelja, 13. marca: Ob 15. pop. »Danes bomo tihi«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

OPERA.
 Začetek ob pol 20.
 Petek, 11. marca: »Večni mornar«. C. Sobota, 12. marca: Zaprt.

Koncert v proslavo stote obletnice Beethoveve smrti. Na slovesen in visoko dostojen način je Ljubljana včeraj proslavila stoto obletnico smrti velikega, večno živega mojstra tonov, Beethovena. Po svečanem nagovoru dr. Mantuanija je operni orkester, pomnožen s člani orkestralnega društva Glasbene Maticе, s člani podsvetne muzičarje in ljubitelji orkestralne glasbe, z zborom Glasbene Maticе, ki je bil ojačen tudi z mladinskiimi glasovi ter s solisti: go. Zaludovo, go. Thierry-Kavčičko, g. Knitlrom in g. Betetom izvajal pod energično in temperamentalno taktirko opernega direktorja g. M. Poliča IX. simfonijo Beethovena. Sijajno in navdušeno podano velikansko delo velikana genija je ostavilo v poslušalcih, ki jih Unionska dvorana že davno ni videla toliko, neizbrisani utisi. Delo se v vsem obsegu in z istimi izjavljali ponovi v soboto, na kar o obeh prireditvah poročamo v detajlu. Kdor hoče globlje prodrati v ta največji Beethovenov umotvor, ga mora slišati nekolikokrat in zato sem prepričan, da bo sobotna repriza združila istotako veliko število poslušalcev v Unioin.

Iz gledališke pisarne. V nedeljo zvečer se vrši premijera Hugolin Sattnerjeve opere »Tajda«, ki bo po poteku skušen in z ozirom na predpriprave, ki so se vršile, brez dvoma jako častno uspela in delo samo pomeni veliko obogatitev naše izvirne glasbene literature. Skladatelj, ki je svoje delo napisal z izredno ljubeznijo, se je posrečilo v polni meri spraviti na oder veliko pestro življenje. Menjavajo se slikoviti prizori, katere prepletajo lepe melodije glavnih junakov, a tudi zbori so pisani učinkovito in s koncepcijo, ki je lastna vsakemu kot priznanemu in odličnemu skladatelju zborov. Mirne duše lahko trdimo, da je uprava storila vse, kar je bilo v njenih finančnih in umetniških močeh, da se delo čim čistejše izvede. Predprodaja vstopnic pri dnevi blagajni v operi. — V nedeljo dne 13. t. m. vprizori drama popoldne ob 15. burko »Danes bomo tihi«, pri kateri sodeluje tudi muzika Dravske divizije, zvečer pa učinkovito angleško dramo »Pahljasta lady Windermere«. — Opozarjamo na sobotno dijaško predstavo v ljubljanski drami po znižanih cenah. Ponovi se veseligr »Ugrabljene Sabinke«.

Belo goro, po cesti, ob kateri stoji skromen spomenik med vojno ustrelejnega vojaka Kudrne. Ob tistem gaju sta sedla na trato. Luna, ki je ta čas vžrla nad Prago, je zalila pokrajino z blede mesečino.

Tu je začela Mila Horalkova tiho govoriti.

— Deloma sem ti že sama omenila in gotovo si tudi sam opazil, da me nekaj tare. Spomini se najinega prvega pogovora nad kamolomom. Premisli tudi vse, kar se je zgodilo poprej. O svoji možitvi sem ti povedala malo in zato najbrž ne veš, kako je bilo.

— Celó leto nisem zahajal k vam. Pozneje sem izvedel, da moraš vzeti nekako denarno vrečo. To mi ni ugajalo in zato se za tvojo poroko nisem zanimal. Takrat so ljudje očitali Horalku, da je on vsega kriv.

— Nekaj resnice je na tem. vendar pa moram zadevo nekoliko pojasniti. Ta denarna vreča je bil Hora. Domači so me hoteli za vsako ceno prisiliti, da se z njim poročim. In morda bi se jim bilo to tudi posrečilo. Toda zgodilo se je nekaj, kar je mahoma pretrgalo mrežo, ki so mi jo vrgli domači na glavo. Moji roditelji so bili že v sedmih nebesih, kjer jih je obsevala milijonarjeva zarja. Naše gnotne razmere sicer

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Petek, 11. marca 1927; katoličani: Herakleji; pravoslavni: 26. februarja, Porfirije.

Jutri: Sobota, 12. marca 1927; katoličani: Gregor; pravoslavni: 27. februarja, Prokopije.

DANASŠJE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: »Triglavska bajka«. A. — Opera: »Večni mornar«. C. Kinematografi: Matica: »Majkac«. Ideal: »Stuart Weeb's v paslu«.

Predavanja: »Skiopitčno predavanje ob 20. v dvorani hotela Union. Predava prof. Janko Mlakar.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Ramor, Miklošičeva cesta; Trnkoczy, Mestni trg.

Jutri: Bohine, Rimska cesta; Lovstek, Resljeva cesta.

Solice zaide danes ob 18.00, vzide jutri ob 6.20 in zaide ob 18.01.

Mesec zaide ponoči ob 2.47, vzide jutri ob 11.29 in zaide v nedeljo jutraj ob 3.48.

ZA NASE NAROČNIKE.

Prihodnje vstopnice dobe naročniki še iz sredi prihodnjega tedna; podrobnosti se pravčasno objavijo. Jutri in v ponedeljek lahko dvignete izkaznice oni naši naročniki, ki jih doslej še niso, ker so vse ugodnosti vezane na izkaznice.

Novomeška porota

ZAKLJUČNA RAZPRAVA.

Včeraj je bila pred novomeško poroto zaključna razprava. Kot zadnji je sedel na obtožni klopi Jože Bedenk, ki je na dan sv. Treh kraljev v Raki v pijanosti smrtno nevarno poškodoval kovskega pomočnika Iv. Pavloviča. Sunil ga je z nožem v roko in vrat, tako da je nesrečnej drugi dan podlegel poškodbam. Obtoženec se je pri včerajšnji razpravi zagovarjal s popolno pijanostjo in s silobranom. Porotniki so potrldili vprašanje glede uboja in pijanosti, narkar je bil Bedenk obsojen na štiri mesece zapor.

Mariborska porota

SMRTNA OBSODBA.

— Pred mariborsko poroto se je včeraj odigral epilog strahovitega zločina. Radi umora svoje žene se je zagovarjal 43-letni Karol Sešerko iz Jančevskega vrha pri Ptuj.

Sešerko se je poročil leta 1912. S svojo ženo Rozo in pridno gospodaril, si podedovalno posestvo še povečal. Sreča in blagostanje sta vladala v hiši kljub težkim vojnim letom.

Toda Sešerko je bil vihrave narave in rad se je oziral za drugimi dekleti. Spomlad leta 1918 je vzel na svoje posestvo za vinčarke neko Hrvatice, s katero je kmalu navezal intimno ljubavno razmerje, ki ni ostalo brez posledic. Dasi je dete umrlo in je odšla vinčarka od hiše, je bila družinska harmonija porušena. Prepripi so bili sedaj na dnevnem redu in so čisto končali celo s pretopom.

Sešerko je kmalu pričel novo ljubavno razmerje z Marijo Zoračevno, s katero je tudi imel nezakonskega otroka. Zoračeva ga je baje hujšala zoper ženo, pa tudi sama jo je posvala in napadala. »Babo je treba ubiti. Če je ne boš ti, jo bom pa jaz! — je bil njen večni refren.

Sešerko se je popolnoma ločil od svoje žene in se preselil k Zoračevi. Včasih je prihajal domov in je navadno ženo vsakokrat predeprel, čuval pa je tudi svoje otroke proti njej. Prislil jo je, da je prepisala polovico posestva na njegovega nezakonskega otroka, ki ga je imel z Zoračevno.

Dasi mu žena ni storila ničesar žalega in jo vsi siljajo kot dobro in pošteno gospodinjjo, jo je črtil iz dna srca in stremel je za tem, da jo odstrani s sveta. Zasnoval je zloben načrt in ga tudi izvedel.

Z ženo se je navidezno pobotal in jo izavabil, da si je šla z njim ogledat neko posestvo pri St. Petru. Naivna žena je verovala njegovim lažljivim besedam in je dne 21. septembra zvečer odšla z njim. Vrnila se ni več, zakaj brezvestnej jo je pahnil v Dravo, kjer je žalostno utonila.

Nekaj dni kasneje so pri St. Petru potegnili truplo utopljenke, katero so identificirali s pogrešano Rozo Sešerkovo. Kmalu se je razširila govorica, da je Sešerko umoril njen mož in ker so razne indije pričale zoper njega, so ga orožniki aretirali.

Obtoženec je tako med preiskavo kakor pri včerajšnji razpravi zanikal svojo krivdo. Številne priče pa so ga znatno obremenile in naslikale kot surovega, činičnega in brezvestnega človeka. Pokopalo ga je tudi dejstvo, da ga je kritične noči srečalo več oseb v družbi njegove žene in sicer na poti od Maribora proti Ptuj.

Porotniki so soglasno potrdili krivdo in Sešerko je bil obsojen na smrt na vešilih. Obsodbo je sprejel mirno in znova pripomnil, da je nedolžen.

niso bile najboljšje. vendar smo pa imeli toliko premoženja, da bi nam ne bilo treba trpeti pomanjkanja, ako bi štedili in pridno delali. Toda moji roditelji s tem niso bili zadovoljni. Pohlep po bogastvu in slavi jim je zasenčil razum.

Mislili so, da se je kalin uiel na limanice in zato so me kar ponuili Hori, menda iz strahu, da bi si ne premislil.

Hora je razmetaval denar kakor blazen. Imel ga je v izobilju. Prirejali smo skupne izlete, domače zabave in razkošne pojedine so bile na dnevnem redu, avtomobili so vozili k nam elegantno gospodo, plesalo, pilo in rajalo se je, da je bilo veselje. Horov rdeči avtomobil je zaslovel po mestu. Iz njega je stopila vedno, kadar se je ustavil popoldne pred kako hišo, postava v fraku ali smokingu, ki jo je bilo treba podpirati. Menda ni treba posebej omeniti, da sem bila jaz edina ženska, ki se je udeleževala tega razuzdanega življenja. Hora je trdil, da razmetava denar meni na lubo.

V nekem nočnem lokalu. — kaj bi tačila, — bilo je v R. se je Hori koučno posrečilo optianiti me, odstraniti ostalo družbo in doseči svoi cilj. Poslil me je. Zver ni mogla dočakati, da postanem njegova žena.

Ladislav Vladyka:

25

Skrivnost mrtvašnice

Roman.

Bajte ni bilo treba opazovati. Vašek je odšel takoj popoldne na košičski pokopališče, odkoder se je vrnil okrog šestih zvečer. Čez pičle pol ure je zopet odšel in sicer proti Malvazinkam. Pod pazduho je imel culico in Kovačik je sklenil iz tega, da bo prenočil na Malvazinkah.

Stemnilo se je že in Kovačik je moral scripta odložiti, ker se ni več videlo. Pospravil je zvezke in knjige ter začel razmišljati, kaj neki se je pripetilo Milu, da je tako dolgo ni.

Iz zamišljenosti so ga zdramili korači. Zaslišal je, da se po cesti nekdo bliža in da je zavil oprezno v stran. Iz previdnosti je vzel v roke knjige, ker ni bilo izključeno, da ga je hotel Vašek preseči, tit

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 11. marca 1927.

— **Jugoslovensko odlikovanje v olomuškem muzeju.** Odbor češkoslovaške — jugoslovenske Lige v Olomuču je položil že drugi med zbirko olomuškega muzeja red Belega orla, ki ga je dobil odbor od naše vlade v priznanje za postavitev spomenika jugoslovenskim vojakom v Olomuču.

— **Iz poštne službe.** Za tajnika pri poštni direkciji v Ljubljani je imenovan uradnik pošte Ljubljana I Ivan Mlač.

— **Inspekcija železniških prog.** Prometno ministrstvo je naročilo vsem oblastnim direkcijam, da morajo tekom marca in aprila pregledati vse proge in ostale železniške objekte. O rezultatu inspekcije bodo morali direktorji poročati prometnemu ministru, na kar se bo vršila pod njegovim predsedstvom direktorska konferenca, kateri bodo prisostvovali tudi višji uradniki prometnega ministrstva in generalne direkcije železnic. Na konferenci se bo razpravljalo o odstranitvi nedostatkov, ki jih bodo inspekcijski organi tekom oglada ugotovili.

— **Novi švedski konzul v Beogradu.** Za honorarnega švedskega konzula v Beogradu je bil imenovan Geza Stuks, ki si je pridobil še kot bančni ravnatelj in velik prijatelj Jugoslovenov v Beogradu splošen ugled.

— **Napredovanje poštne uslužbenice.** V poštne ministru je bilo podpisanih več ukazov o napredovanju poštne — brzojavnih in telefonskih uslužbenic v področju vseh oblastnih poštne direkcij.

— **Nemški ulični napisi v Pančevem.** Pančevski občinski svet je na svoji zadnji seji sklenil, da se uvedejo poleg uličnih napisov v cirilici tudi nemški napisi v latinici. Ta sklep je izzval v srbski javnosti veliko pozornost.

— **Novi Sad najame šestmilijsko posojilo.** Novosadski občinski svet je sklenil najeti pri domačih bankah posojilo v znesku 6 milijonov dinarjev. Posojilo bo služilo v razne gradbene in investicijske stroške.

— **Albert Thomas v Beogradu.** V sredo se je mudil v Beogradu ravnatelj mednarodnega dela Albert Thomas, ki je posetil ministra socialne politike in ministra notranjih del. Notranji minister je priredil gostu na čast svečan obedi. Zvečer je imel Thomas v dvorani beogradske univerze predavanje o predložitvi mednarodni gospodarski konferenci. Med predavanjem je prišlo do mučnega incidenta. Skupina malih komunistov je začela namreč kričati: »Doli minister munice! Doli minister vojne!« Policija je demonstrante prepredila iz dvorane. V Beograd je prispel Thomas iz Aten. Povodom njegovega pisa se je razširila v političnih krogih vest, da je prevzel Thomas nalogo delovati za zblizanje med Jugoslavijo in Grčijo. Včeraj je Albert Thomas odpotoval v Zenevo.

— **Dunajski velesejem od dne 13. do 19. marca.** Znižane cene po jugoslovenskih železnica 50%, po avstrijskih 25%. Vse tozadevne informacije, kakor tudi vozovnice po znižanih cenah in vstopnice za velesejem se dobijo pri »Putniku«, Tourist-Office, Ljubljana.

— **S smučmi na Zugspitze (2964).** V soboto in nedeljo, 12. in 13. t. m., predvaja ZKD v prostorih kina Matice izredno lep petdesetletni film, ki nam prikazuje v krasnih slikah naravno krasoto »belega sveta« in lepoto zimskega športnega življenja. V filmu vidimo gorske pokrajine ob tirolsko-bavarski meji, ogrnjene z visokim sneženim plaščem, nadalje vse načine zimskega športa in veselja, ki ga goji tako mladina kakor tudi odrasli ljudje. Vidimo vse panoge zimskega športa, od zabavnega in prijetnega sankanja malih otrok do najnapornejših smučarskih izletov po nevarnem alpskem terenu. Izredno zanimiv je smučarski izlet na najvišji vrh Nemčije na Zugspitze; tura je skrajno nevarna in opasna, dostopna le dobro treniranim alpskim smučarjem. Priporočamo ogled tega velezanimivega filma vsem ljubiteljem narave in zimskega športa, zlasti pa mladini in dijaštvu. Z ozirom na predstoječo alpsko tekmo s Kredarice, ki jo priredi JZSS na binkoštni ponedeljek, je ta film še prav posebno zanimiv. Izven sporeda predvaja ZKD za mladino tudi ljubko pravljico o zlati predici. Predstave se vrše v slodečnem redu: V soboto dne 12. t. m. ob 14.30 šolska predstava za mladino in dijaštvo, za ostalo publiko predstave v nedeljo 13. t. m. ob 9.30 in 11. dopoldne. Vstopnice v predprodnji pri blagajni kina Matice. Priporočamo občinstvu, da si jih nabavi čim prej, ker bo zanimanje za ta film gotovo zelo veliko.

— **Zopet poskus požiga v mariborski okoličini.** Pretekli ponedeljek ponoči je zasilal posenstnik Hraščič v Spodnjih Hočah nenavadno mukanje goveje živine v svojem hlevu. Ko je vstal in šel pogledat, je zapazil, da je ves hlev napolnjen z dimom. Živina se je že dušila in kmalu nato popadala. Hraščič in njegovi čeni se je z največjim naporom komaj posrečilo, da sta zagnala še tlečo slamo. Vso živino — pet glav — so morali nemudoma zaklati, ker bi se sicer zadušila. Ogenj je bil očividno podtaknjen. Kdo je storilec, orožništvo se ni moglo dognati.

— **Smrt vsled pasje stekline.** V slovenskih gorah je pasja steklina sedaj zahtevala tudi že družo žrtve. Nekega posestnika pri Sv. Barbari v Slovenskih gorah je pred tremi meseci vgriznil neznani pes. Rana je bila prav neznatna in se zato ni desti brigal za njo, zlasti ker se je v par dneh zacelila. To dni pa so se pri posestniku pojavili znaki pasje stekline. Vsaka zdravniška pomoč je bila prepozna in nesrečnej je v strašnih mukah izdihnil. Ugotovili so, da sta obeležila na steklini tudi njegov konj in vol. Morali so jo ubiti in zakopati. Ker ni izklučen, da je v Slovenskih gorah še več oseb ogriženih od steklin psov, bi bilo vsekakor na mestu, da bi oblasti potom občinskih uradov izvršile

poizvedbe in ponovno opozorile prebivalstvo na nevarnost pasjega vgriza. Kogar vgrizne pes, pa bodi sumljiv ali ne, naj se takoj javi pri zdravniku. Zdravljenje je brezplačno in tudi prevoz se vrši na državne stroške proti nakazilu občine.

— **Požar v državnem rudniku v Zenici.** V državnem rudniku v Zenici je nastal pred par dnevi požar, ki bi lahko postal katastrofalen. Vnel se je premoč na skladišču tik poleg rudokopa. Ogenj pa je bil pravčasno zapažen ter se je delavstvu posrečilo, da ga je pogasilo še predno je mogel zavzeti večje dimenzije. O požaru so se razširile gorostasne vesti. Nekateri so vedeli povedati, da je ves rudnik v plamenih, kar pa se je izkazalo za neresnično.

Iz Ljubljane

— **Iz Odhoda generala Živkovića iz Ljubljane.** Brigadni general g. Milisav Živkovič je s sročnim beogradskim brzojavkom odpotoval iz Ljubljane v Novi Sad, kamor je bil poklican kot komandant mesta. Od generala in njegove ge. soproge so se na glavem kolodvoru poslovili v imenu velikega župana vlad. svet. dr. Andrejka, za mestno občino mag. oficijal Sebenik, oficirski zbor z generalom Savo Trifkovičem na čelu ter zastopstvo Streljačke družine, katere organizator in predsednik je bil general Živkovič. General Živkovič je prišel 1. 1921 v Ljubljano kot komandant ljubljanskega vojnega okraja ter je postal pozneje pomočnik divizionarja. V Ljubljani si je pridobil splošno simpatije. Povsod so ga čislali. Slovenske streljačke družine so priležila na čast svojemu predsedniku slavnostno odhodnico v nedeljo na Viču v Sokolskem domu, kjer so mu slovenski strelci po majorju J. Jakliču poklonili umetniško izdelano diplomu, na kateri so prilepljene planiške s Krna.

— **Iz Marce vija rep.** To je stara karakteristika vremena v marcu. Res zadnje dneve je bilo dokaj varljivo vreme. Pred dnevi kakor spomladi, nato dež in hlad. Po noči je silno deževalo. Bili jo mestoma vihar. Snoti ob 21. je kazal barometer 756,1, a termometer + 4,8 stopinj Celzija, danes zjutraj barometer 762, termometer + 1 stopinjo Celzija. Proti jutru je začel celo nalezati sneg, ker je pritisnil mraz. Okoli 7.30 so zlasti padale težke mokre smetke. Iz predmestja prihajajoči ljudje so imeli dežnike vse polne snega. Kmalu pa se je zjasnilo in je bilo dopoldne še precej umerno tople vreme.

— **Iz Današnja Amerika.** V ponedeljek 14. t. m. ob pol 8. uri zvečer priredi prosvetni odsek Del. zbornice v Ljubljani v Mestnem domu zanimivo predavanje o današnji Ameriki. Predavanje spremlja mnogo lepih, koloriranih skiptičnih slik.

— **Iz Čajanka sokolske dece na Taboru.** Mladinski odsek Sokola I. priredi svojici decij v nedeljo, 13. t. m. interno slavnost slavnost povodom izročitve diplom temkomuvalcem-dečkom zadnje društvene tekme. Spored je pester. Društvena deca bo pogostovana v dvorani, za starše je pripravljena društvena okrepčevalnica. Vstopnine ni. Vabimo starše in prijatelje sokolske mladine.

— **Iz Pevski zbor Sokolov ima pevsko vajo daleč zvečer ob 20. uri.** Prosim za točno in polnoštevilno udeležbo, ker nastopimo na Taboru in v Narodnem domu. Pevovodja.

— **Iz Smučarski izlet na Krvavec priredi smučarski odsek Slovenskega planinskega društva v soboto dne 12. t. m.** Odhod iz Ljubljane s popoldanskim vlakom ob 14.10 (2.10). Povratek iz Kamnika s posebnim večernim vlakom. Vabljeni so na ta izlet smučarji vseh klubov.

— **Iz Aretacija nevarnega goljufa.** Aretiran je bil včeraj Albert Lovšin, ki se je po noči sumljivo potikal po Florijanski ulici ter skušal odpirati vezina vrata raznih hiš. Ugotovilo se je pozneje, da je aretirane zelo nevaren goljuf, ki je zadnji čas opeharil mnoge trgovce za večje vsote na račun prodajalke Trohe na Kodeljevem.

— **Iz Tatvine in tatovi.** Včeraj dopoldne je izvršila neka mlada gospodična drzno tatvino damske torbice, lasti soproge železniškega uradnika Adele Fistrove. Ta je prišla k zdravniku dr. Hoeglerju s svojo materjo. V sprejemni sobi je pustila torbico, v kateri je bilo 30 Din gotovine in železniška legitimacija. Med ordinacijo je prišla z listkom bolniškega društva »Merkur« neka gospodična. Ni ostala v sprejemni sobi, marveč jo je urno popihala ven s torbico. V divjem diru je tekla proti »Uniomcu«. Drzna tatvica je znana. Bolje bo, ako pravočasno vrne oškodovanci torbico. — Včeraj so prijeli na njegovem stanovanju na Dolenjski cesti delavca Antona H., ki je prejšnji mesec okradel svojega tovariša Franceta Starca v Viševku v ložki dolini. Izročili so ga sodišču.

— **Iz Lahkovizne in berarice.** V elegantnem hotelu se je pred dnevi nastanila prav po najnovejši modni modi oblečena Elka, po policiju priprato služkinja, doma tam nekje pri Brežicah. Je visoke, vitke postave. Po Ljubljani je lovila kavalirje. Sploh je zadnji čas v mestu opažati mnogo »modne« sveta. Ker jo danes potek, so se na ulici pojavile tudi starke, siromašne ženske, ki prosijo od prodajalne do prodajalne milodarov. Ljubljanka Marjana je okoli 9.30 korakala po Frančiškanski ulici ter vetopila v Krivčevu prodajalno. Stražnik je prijel ter odvedel na policijo. Rekla je: »Prosim sem le za en stamperček žganja, gospod komisar, vejo, b'lo mi je tako slabo pri srcu.«

— **Iz Drobna policijska kronika.** Danes je bilo na policiji obilo posla. Od včeraj do danes dopoldne je policija prišla in zaprla sedem alkoincev in sumljivih oseb. Nekateri radi tatvine, izgrede v gostilni, največ pa radi beračenja, ker danes v potek je dan

beračev. Prijavljena je tatvina hišnega šleba v vrednosti 80 Din posenstnici Mariji Strosen v Trnovem. Javljena sta dalje dva primera poškodbe tuje lastnine.

— **Iz S. K. »Slavica« vabi na svoj plesni venček, ki se vrši v petek, 11. t. m. v dvorani Sokolskega društva v Mostah.** Svira salonski orkester. Začetek ob 20. uri zvečer.

Iz Celja

— **c Protestni zbor.** Samostojna demokratska stranka za mesto Celje ter Narodno-socialistična stranka priredita danes, v petek zvečer ob 20. uri v mali dvorani Celjskega doma protestni zbor proti razpustu občinskega sveta celjskega ter proti ukinitvi mestne avtonomije Somišljeniki, udeležite se protestnega zbora polnoštevilno.

— **c III. planinski sejem, ki se vrši v soboto 12. t. m. v vseh prostorih Celjskega doma,** bo kakor vsako leto, tudi letos ena najlepših in najzabavnejših prireditve. Vsi prostori v Celjskem domu bodo spremenjeni v krasen planinski raj. Pričakovati je velikanske udeležbe. Čisti dobicek prireditve je namenjen za popravilo po lanskih povodnih poškodovane planinske naprave v Zgornji Savinski dolini.

— **c Kredita in stavna zadruga »Lastni dom« v Celju** ima svoj redni letni občni zbor v ponedeljek 21. marca ob 17. uri v zadrugi pisarni.

— **c Prvi letni solčni spomladanski dnevi** so se v četrtke spremenili v neprijetno deževje, katerega spremlja tudi precej hladno vreme. V četrtke je bil god 40 mučnikov in je po naših krajih deževalo celi dan nepretrgoma. Pa se menda ja ne bo uresničil ljudski pregovor, da bi sedaj imeli 40 dni tako neprijetno vreme.

— **c Izlet hrvatskih planincev v Slovenijo.** Hrvatsko turistično društvo »Sjeme« priredi prihodnjo nedeljo izlet na Tolsti vrh in k Celjski koči. V soboto zvečer se bodo hrvaški izletniki udeležili planinskega sejna v Celjskem domu.

— **c Dijaska akademija.** 51. podružnica Ferijalnega Saveza na realni gimnaziji v Celju priredi dne 2. aprila akademijo v mestnem gledališču.

— **c II. Obrtna razstava v Celju.** Kakor čujemo, se namerava v letu 1928 v Celju prirediti II. obrtna razstava. Prva razstava se je vršila leta 1922 in je vsem še v prav prijetnem spominu. Zeleti je, da bi se na črt druge obrtne razstave v Celju uresničilo.

— **c Sport.** Pomladanske prvenstvene nogometne tekme Celjskega okrožja se vrše: 20. marca: Atletiki Celje : SK Šoštanj; 10. aprila: SK Celje : SK Šoštanj; 18. aprila: Atletiki Celje : SK Celje; vse tri tekme se bodo vršile v Celju; 1. maja: semifinale med prvakoma celjskega in mariborskega okrožja v Mariboru. Spored pokalnega tekmovanja: 25. marca: Atletiki Celje : SK Celje; 3. aprila: semifinale med prvakoma celjskega in mariborskega okrožja v Celju.

Iz Maribora

— **m Seja oblastne skupščine preložena.** Za prihodnji ponedeljek dne 14. t. m. sklicana seja mariborske oblastne skupščine je preložena, ker porotno zasedanje še ni končano in bo torej dvorana, kjer zboruje skupščina, se zasedena. Na dnevnem redu je razprava o proračunu. Finančni minister je dovolil mariborski oblastni skupščini 700.000 Din posojila za kritje prvih stroškov, dokler nima lastnega proračuna in z njim zvezanih dohodkov.

— **m Stavbno gibanje** je zopet nekoliko oživelo. Lansko leto pričete zgradbe bodo v par mesecih končane. Novih zgradb doslej ni prijavljenih. Pač pa je cela vrsta interesentov, ki so lani kupili stavbne parcele od mestne občine, prosili za razveljavljenje pogodb, ker ne morejo izdati. Tudi za obiljubeno 2milijonsko posojilo, namenjeno državnim uradnikom, se ni prijavilo dovolj interesentov, tako da je bržkone tudi to posojilo, ki bi vsaj nekoliko oživilo stavbno gibanje v Mariboru, padlo v vodo. Sedaj se poteguje za ta denar mestna občina. Vprašanje pa je, če bodo na to pristale uradniške organizacije v drugih mestih, ker je posojilo namenjeno državnim uradnikom, ne pa mestnim občanom.

— **m Aprilsko vreme smo dobili zadnje dni.** Sonce, dež, sneg, toča, blisk in grom, vse se vrsti kakor v filmu. Toča v marcu je sicer kaj redka prikazen, toda po ljudskih prislovkah pomenja dobro leto. Minulo sredo popoldne se je med pravcato poletno nevihto z bliskom in gromom vsula prav debela toča. Danes pa smo dobili za spremembo zopet malo snega, dočim je včeraj deževalo. Stoletna pratika prorokuje do 22. t. m. slabo, deževno in neprijetno vreme, ki pa se proti koncu meseca zboljša. Za april napoveduje stoletna pratika mrzlo, večinoma deževno vreme, od 3. do 10. snež, potem pa do konca mrzlo, nestanovitno vreme in obilo slane.

— **m Ravnatelj mesta proračuna dela občinskemu svetu mnogo preglavice.** Veliki župan je na pritožbo državnih uradnikov odobril proračun le s pridržkom, da občina v smislu zakona o državnih uradnikih od teh ne sme pobirati avtonomnih doklad, t. j. gostastice, ki znaša 26%. Občinski svet bo moral ponovno razpravljati o tem, kako se bo kril vsled tega nastali primanjkljaj na dohodkih. V zvezi s tem pa je tudi stanovanjska gradbena akcija mestne občine, ker potem odpade tudi predvidena 5% gradbena doklada na najemnine.

— **m Obrtniški dan v Mariboru.** Agilno slovensko obrtno društvo v Mariboru je sklenilo zgraditi primeren Vajeniški dom, kjer naj bi našli vajenci poleg svetla tudi dostojno stanovanje in narodno vzgojo. Že pred več leti uvedeni gradbeni fond namerava društvo ojačiti s prireditvijo cvetličnega dne, ki se bo vršil na praznik sv. Jožefa, dne 19. t. m. Hvalevredno akcijo bo nedvomno z veseljem podprla vsa zavredna javnost, ki zna primerno ceniti obrtniški stan in se zaveza vloge, ki jo igra obrtništvo zlasti pri nas na moji.

Grozni zločini ciganske tolpe

Doslej so priznali 15 umorov. — Iz človeškega mesa so kuhali golaž. — Nekaj o ciganih sploh.

Zločini ciganske tolpe na Slovaškem, o kateri smo že opetovano poročali, se vedno niso pojasnjeni. Aretirani poglavar tolpe Filke je priznal še tri umore, tako da znaša število žrtve 15. Orožništvo se je začelo sedaj zanimati za umor, ki je bil izvršen 1. 1922. v madžarski vasi Somodi blizu Moldave. Dečji dom v Košicah je bil takrat obveščen, da pogrša neka pestunja iz Somode 9letno deklico, ki jo je vzela iz Dečjega doma v oskrbo. Orožniki so uvedli preiskavo in našli ubogo deklico obečeno v gozdu za vasio. Sodna komisija je ugotovila, da je bilo dekletce pred nasilno smrtjo posiljeno. Nadaljna preiskava je ostala brezuspešna. Šele sedaj je padel sum na cigansko tolpo. V zvezi s tem groznim zločinom so se začeli orožniki zanimati tudi za neznano usodo neke 10letne deklice, ki je istega dne izginila iz sirotišnice v Košicah. Sirotišnica se je takoj informirala, kaj je z dekletcem, in izvedela, da jo je vzela k sebi mati. Šele pozneje se je izkazalo, da mati o svoji hčerki ničesar ne ve. Tako je ostala usoda nesrečne sirote nepojasnjena in vse kaže, da imajo cigani tudi to žrtev na vesti.

Doslej je bilo aretiranih 26 članov ciganske tolpe. Preiskava se bliža sicer koncu, vendar pa nova presenečenja niso izključena. Tolpo je vodil 22letni Aleksander Filke, ki je bil duševni oče vseh grozodejstev. Možu se že na prvi pogled pozna, da je prava zver v človeški podobi. On je prvi cinčno in mirno priznal, da je pobijal ljudi kakor ovce ter jedel njihovo meso kakor kuretino. Čudno se zdi, da oblasti tako dolgo niso prišle zločinom na sled. Vzrok je ta, da se je ciganska tolpa klatila zdaj po Češkoslovaškem, zdaj zopet po Madžarskem. Na Slovaškem so se cigani izdajali za madžarske državljane, na Madžarskem pa za češkoslovaške. Svoje žrtve so ubijali s sekirami ali noži. Zadnje čase so polagali veliko važnost na to, da je bila prepeljana vsaka žrtev še topla v njihovo taborniško, kjer so si kuhali iz človeškega mesa golaž. Pri kanibalskih pojedinah je igral glavno vlogo cigan Kybar, ki je trupla razsekjal in razrezal.

Koškim novinarjem so oblasti dovolile prisostvovati pri zaslišanju aretiranih ciganov. Zločinci so podrobno

opisali, kako so ubijali svoje žrtve in kaj so počeli s trupli. Nepojasnjeno je še vprašanje, kaj so počeli cigani z ostanki človeških trupel. Nekateri so pri zaslišanju izjavili, da so metali ostanke psom, da bi s tem izbrisali sledove svojih zločinov.

V zvezi s preiskavo ciganskih grozodejstev se je začela češkoslovaška javnost zanimati za cigane sploh. Cigani se dele v dve skupini: Eni so potujoči, drugi pa trajno naseljeni. Prvi se klatijo vse življenje po svetu, doblili žive drugi na kraju, ki so si ga izbrali za trajno bivališče. V načinu njihovega življenja pa ni bistvene razlike. Ciganska zalega, ki jo je prevzela po prevratu deloma tudi Češkoslovaška, je tvorila na Madžarskem že od nekdaj poglavje zase. Zanimiva je madžarska statistika o ciganih, sestavljena pred 16 leti, ko so madžarske oblasti popisale vse cigane. Izkazalo se je, da je med potujočimi cigani 99 odstotkov kaznovanih, med stalno naseljenimi pa 76 odstotkov že pred kaznovanih.

Na Madžarskem se ciganom pred vojno ni godilo slabo. Zlasti za časa Marije Terezije se niso mogli pritoževati. Pač pa je cesar Jožef II. odvzel ciganom deco in jim prepovedal zeniti se med seboj. Leta 1782. se je razširila na Madžarskem vest, da cigani more deco in jedo človeško meso. Prebivalstva se je polastilo silno ogorčenje. Končno je prišlo do pogroma, pri katerem je poginilo 320 ciganov. Leta 1848. so stalno naseljeni cigani nastopili proti svojim potujočim bratom in zahtevali, naj jih madžarske oblasti priznajo kot manjšino. Zahtevali so celo svoje šole, ki naj bi jih vzdrževala država. Vlada je seveda te zahteve odklonila.

V madžarski literaturi igrajo cigani važno vlogo. Pesniki in pisatelji jih stavljajo za vzor svobodoljublja. Čudno je, da madžarski pesniki ne opevajo civiliziranih, trajno naseljenih ciganov, marveč potujočih, ki so večinoma zelo krvočni in divji. L. 1857. je ustanovil madžarski škof Jan Ham celo šole za cigansko deco, iz katerih so pa učenci večinoma pobegnili. Tudi habsburški nadvojvoda Jožef je bil ciganom zelo naklonjen. Hotel jih je naseliti na svojih veleposestvih, kar se mu pa ni posrečilo.

Gospodarstvo

Sladkorni trg

Iz nesigurnosti, ki je vladala na sladkornem trgu predzadnji teden, se je razvila v preteklem tednu še slabša situacija. Spekulacija zama prikažejo prevrata cen in nedostakta blaga v poletnih mesecih. Konzuma živi od starih zalog in kupuje samo najpotrebnejše količine sladkorja. Zaloge se sploh ne kopičijo in obe stranki se zanašata na svoje argumente. Trgovina in industrija računata v prvi vrsti s tem, da se bo evropski posev povečal in da bo letoš. letina v primeri z lanskoljša. Poleg tega so zad. zimski meseci vedno doba manjšega konzuma in povpraševanja. Amerika in Anglija kot glavna odjemalca kupujeta samo po najnižjih cenah. Čim bodo cene poskočile, nastopijo evropske proizvajalke države in z njimi tudi angleška trgovina kot prodajalci. Njim se pridružijo najbrž tudi kubanski producenti, ki so s ceno 3 1/2 centa zadovoljni. V Angliji potiska cene navzdol tudi ponudba domačega sladkorja, ki ga je težje razpečati radi slabše kakovosti. Tudi holandske ponudbe so potisnile cene na londonskem trgu navzdol.

Kubanci si prizadevajo odbrzditi ceno 3 1/2 centa. Vprašanje je seveda, da-li se bo ta taktika obnesla. Kubanski rezerviranost izkrišajo manjše proizvajalke države in prodajajo svoje pridelke po nekoliko nižji ceni. Tako uvažajo v Zedinjene države in Anglijo sladkor iz Portorike, Peru, Brazilije, San Dominga itd. Ta dovoz sicer ni velik, vendar pa zadostuje za prvo silo. Na Kubi dohiteva produkterja svojo letošnjo zakasnitev. Začetkom kampanje je znašala produkcija kubanskega sladkorja 250.000 ton, 24. februarja pa samo 80.000 ton. Pri tem je letošnji izvoz daleč za lanskim, tako, da so narasle zaloge v kubanskim pristaniščih koncem preteklega tedna na 720.000 ton proti 684.000 ton lani. Zato so tudi terminski tečajji padli na najnižji tedenski nivo v letošnjem letu. Dnevni promet na newyorški borzi je znašal največ 50.000 ton.

Kubanski prompt blago ocarinjeno je notiralo 2. marca 4.90, 4. marca pa 4.90, terminsko za marec 3.06 in 3.08, za maj 3.18 in 3.19, za julij 3.30 in 3.31, za avgust 3.39 in 3.40, za december 3.26 in 3.25, za januar 3.04 in 3.03, za marec 3.35 in 3.34. Londonski trg beleži mirnejši razvoj. V Londonu si niti poletni termini koncem preteklega tedna niso opomogli. Nasprotno, razen za marec so padli za 1—2 pence. Na praškem trgu so padli tečajji od 225 na 222.50, pa tudi ta cena je nad paritetno eladkorja v Hamburgu in Londonu, kajti velike rafinerije kupujejo surogate dražje samo zato, da lahko v celoti izrabijo svojo produkcijsko kapaciteto in potisnejo generalno režijo navzdol.

— **g Ratifikacija trgovinskih pogodb.** Gospodarske organizacije iz Južne Srbije so poslale ministrskemu svetu spomenico, v kateri zahtevajo, naj se nove trgovinske pogodbe s sosednimi državami čim prej ratificirajo. Obesnem naj vlada takoj prične trgovinska pogajanja s Turčijo in Grčijo. Gospodarski krogi iz Južne Srbije se zavzemajo posebno za ratifikacijo trgovinske pogodbe z Albanijo.

— **g Značajne takse na sol.** Ker se gospodarski krogi iz Južne Srbije pritožujejo, da je sol predraga, je poslala skopljanska trgovska zbornica upravi državnih monopolov spomenico, v kateri zahteva, naj se monopolne takse na sol znižajo. Tudi iz drugih krajev prihajajo pritožbe, da je sol predraga.

— **g Narodna banka in obrtniški krediti.** Upravni odbor Narodne banke je sklenil, da ne bo več dovoljeval obrtniških kreditov, čim začne poslovati Obrtna banka. Obrtniške kredite bo dajala v bodoče Obrtna banka, ki ji bo Narodna banka v ta namen kreditirala potrebne zneske.

— **g Koliko je plačal Banat lani davkov.** Novosadska finančna direkcija je zbrala podatke o davkih v Vojvodini in Sremu. Šest okrožnih finančnih uprav v Banatu je prejelo lani od prebivalstva na račun davkov 485.805.266.64 Din. Od tega so plačali državni uradniki in uslužbenici 7.066.343.09 Din. Direktni davki so znašali 126.504.789.81 Din.

— **g Uredba o prisilni poravnavi inven konkura.** V pravosodnem ministru je izdelan osnutek amandmanov, s katerim se finančni minister pooblašča, da izda novo uredbo o prisilni poravnavi izven konkura. Ta uredba se bo v marsičem razlikovala od prejšnje, ki je bila pred podrgnim letom razveljavljena. Izdelana bo na podlagi avstrijske, češkoslovaške in madžarske zakonodaje. Vlada hoče s tem omejiti nadaljnje konkure, ki se vedno bolj množijo.

— **g Povpraševanje po naših državnih papirjih.** Zadnje dni se inozemstvo zelo zanima za naše državne papirje, zlasti za obveznice vojne škode in investicijskega posojila. Glavni kupci teh papirjev so dunajski in budimpeštanski borzjanci.

— **g Češkoslovaška Narodna banka znižala obrestno mero.** Na seji ožjega odbora češkoslovaške Narodne banke je bilo sklenjeno znižati eskontne obresti od 5 in pol na 5. lombardne obresti za pol odstotka, obresti od državnih posojil na 6 odstotkov, od ostalih posojil pa na 6 in pol odstotka. Znižanje obrestne mere je stopilo v veljavo z včerajšnjim dnem. Tako se je Češkoslovaška približala cenjeviemu kreditu, ki pa še ne odgovarja predvojni razmeram. Nižje obrestne mere imo Amsterdam, Svica, Newyork, Oslo in Stockholm, enake kot Češkoslovaška pa Nemčija, Madrid, London in Kodanj. V ostalih državah je obrestna mera emisijskih bank višja.

Statistika obsojencev v naši državi

Naše uradne statistike imajo običajno dva nedostatka: prvič, da prihajajo precej pozno, drugič, da niso popolne. Naslednji pregled kaznjencev v naši državi ob zaključku leta 1926. je številčno popoln, trpi pa na prvem nedostatku.

V celoti so uradne knjige kaznilnic beležile 7744 oseb, moških in ženskih, ki so tekom minulega leta ticali v kaznifnicah. To število je na posamezne pokrajine razdeljeno:

Srbija: Kazenski zavod v Beogradu 393 obsojencev, v Požarevcu 1247, v Nišu 873, v Skoplju 894 — skupno 3407.

Hrvatska in Slavonija: Kaznilnica v Lepoglavi 1129 kaznjencev, v Sremski Mitrovici 873, v Stari Gradski 671 — skupno 2073.

Bosna in Hercegovina: Kaznilnica v Zenici 778 kaznjencev.

Slovenija: Kaznilnica v Mariboru 591 kaznjencev. Za ženske obstojata v naši državi dve posebni kaznifnici: Zavod v Zagrebu je imel ob koncu leta 162 obsojenk, zavod v Begunjah na Gorenjskem pa 54.

Pričujejo številke beležijo uradni podatki ministrstva pravde.

To in ono

Največji francoski bandit aretiran

Policija v Toulonu je končno spravila na varno slovitega tolovaja Avgustina Garellija, ki je imel svoje zavetišče v gorovju pri Toulonu. Kakor volk 19. stoletja Gaspar de Besse se je zatekel po vsakem zločinu v gore, kjer mu nihče ni mogel do živga. Garelli je izvršil nebroj drznih tatvin, vlovov in roparskih napadov. Zanimivo je, da se je mož udeležil svetovne vojne in da se je zelo hrabro boril za domovino. Bil je celo odlikovan z vojnimi križci s palmo. S tem je bila pozabljena njegova preteklost. Komaj pa je bil podpiran mir, se je v Garelliju zopet oglasila zločinska žilica in mož se je zopet lotil banditizma. Končno je bil aretiran in obsojen na več let težke ječe. Sedel je v ječi v Nimesu, od koder je bil izpuščen v aprilu leta 1926. Vrnil se je v Toulon in nadaljeval svoj posel.

Od lanskega leta je držal v šahu policijo in orožništvo. Skril se je v gorski kotlini, kjer si je uredil s pomočjo nakradenega pohištva razkošno stanovanje. Imel je veliko orožja, da je predstavljalo njegovo skladišče pravo trdnjavo. Vsako noč je odšel v dolino in napadal na cesti zakasnele potnike. Često se je pojavil tudi v bližnjih vaseh in izvršil več drznih vlovov. Policija in orožništvo sta organizirala več ekspedicij, ki pa drznemu banditu niso mogle do živga. Prebivalstvo je živelo v neprestani strahu za svoje življenje in imetje in tako so se morale oblasti končno odločiti za energično akcijo.

V deževni noči 4. t. m. se je odpravil močan oddelek policije v dolino Bonnes Herbes, da poišče utrjeno gnezdo slovitega bandita. Dva policijska inspektorja sta se skrila ob stezi, po kateri je moral priti bandit iz svojega skrivališča. Izdala ga je namreč neka ženska. Garelli je velik prijatelj ženskega spola in to je postalo zanj usodno. Ob 2. ponoči, ko se je Garelli pre-

vidno bližal po stezi, sta planila inspektorja iz zasede in ga uklenila. V njegovem skrivališču so našli celo skladišče nakradenih dragocenosti, orožja, pohištva in drugih predmetov. Garelli je izjavil, da bi se bil do zadnjega branil, ako bi ga bili napadli v utrjenem brlogu.

Morilec svoje žene

Treščil jo je v prepad, da dobi zavarovalnino.

V znanem in idilnem letovišču Baden pri Dunaju, kjer se shaja ves mondeni dunajski svet, je bil te dni odkrit zločin, ki živahno spominja na umor visokozavrovanega zobotehnikarja iz Solnograda, katerega je njegov šef treščil v prepad, da bi si prisvojl zavarovalnino.

Preteklo nedeljo je odšel železniški uradnik Alojzij Höllerer s svojo 32 letno ženo Marijo na izlet v kamnolom Siegenfeld. Na izletu se je žena ponesrečila: padla je v 50 metrov globok prepad in si pri padcu pretresla možgane. Prepeljali so jo v bolnico v Baden, kjer se danes leži v nezvesti.

Ko so nesrečnico prepeljali v bolnico, se je njen mož vedel tako obupano, da je to vzbudilo splošno pozornost. Za dogodek se je pričela zanimati tudi policijska, ki je kmalu našla konkretne dokaze, da je mož s skrivno ženo neseče. Najprej je policijska izvedela, da je mož pred svojimi izletom izjavil sosedom: »Če se z ženo ne vrneva z izleta, potem pripada stanovanje in pohištvo našim sorodnikom.«

Ta izjava je dala policiji povod za nadaljno postopanje. Med drugim je prišlo tudi na dan, da ima Höllerer intimno razmerje z neko mladenko, kateri je obljubil celo zakon. Zakonca Höllerer sta si bila zato tudi vedno v laših. Najvažnejše odkritje policije pa je bilo, da je dal Höllerer svojo ženo pri zavarovalni družbi »Phoenix« zavarovati za izredno visok znesek. To je vzbujalo upravičen sum, da se je hotel Höllerer s smrtjo svoje žene okoristiti.

upajoč, da bo lahko z dvignjeno zavarovalnino pričel s svojo ljubico novo življenje.

Ker je bila Höllererjeva krivda tako že skoro dokazana, ga je policijska aretirala. Ker je svojo krivdo zanikal, je bil odpeljan na usodno mesto, kjer se je po njegovi izjavi žena baje ponesrečila. Bilo je to na robu prepada, na skrajno kočljivo in nevarni točki. Höllerer je pravil, da je skušal tam odtrgati vejico jelke, žena pa je pristopila in ga svarila. Pri tem je iz neprevidnosti stopila korak v stran in strmo padla v prepad.

Komisija je ugotovila, da je bilo v bližini polno jelk, raz katerih bi lahko Höllerer brez nevarnosti nalomil vejic, kolikor bi hotel. Ko so mu pred očili neverjetnost njegovega zagovora, se je po vidnem duševnem boju udal in naposled priznal, da je ženo sam pahnul v prepad.

Morilca so izročili okrožnemu sodišču v Dunajskem Novem mestu. Strašen zločin je v Badenu povzročil ogromno razburjenje.

Smrt čudaka

V zavodu za umobolne v Budimpešti je te dni umrl svojevrsten čudak. Mihael Kollosy, mož, ki je ljubil vošeno lutko.

Kollosy je bil precej ekscentrične narave in se je pred leti zatelebal v lepo židovsko dekle. Ker pa je bil katoličan, ga stariši dekleta niso marali za zeta. Vedno vesel in živahni Kollosy je postal preko noči sentimental. Najel si je stanovanje, ležče nasproti stanovanju njegove izvoljenke. Cele dneve je nepremično zrl v stanovanje lepe sosedice.

Nekega dne je prispela iz Pariza zagonezna pošiljatev. Dasi se je Kollosy pred svetom skrival v svoje sobe, je prišlo kmalu na dan, da ima v svoji sobi vošeno lutko, na las slično njegovi oboževanki. Z lutko se je ves dan pogovarjal, kakor z živim bitjem. Med tem se je lepa židinja poročila in postala je mati. O tem je zvedel tudi Kollosy in položil je lutki v roke malo dete iz voška.

Ker se je revežu čezdalje bolj bledelo, so ga oddali v umobolnico, kjer je v družbi svoje lutke sedaj umrl.

Potresna katastrofa na Japonskem

Šele sedaj prihajajo podrobna poročila o novi potresni katastrofi, ki je zadela Japonsko. Ta potres je bil mnogo hujši, kot se je prvotno mislilo. Število človeških žrtev še vedno ni točno ugotovljeno, ker je brzotvorni in telefonski, pa tudi železniški promet v mnogih krajih prekinjen. Na tisoče prebivalcev je ostalo brez strehe in hrane. Pet mest in mnogo vasi je potres do tal razdejal. Najbolj sta trpeli mesti Kobe in Osaka, kjer je požar uničil še to, kar je ostalo po strašnih potresnih sunkih. V mestu Minojama znaša število človeških žrtev 1000. V Iwataku se je porušilo 900 poslopij. Po poročilih iz Tokija so se potresni sunki v terek ponovili. Poleg potresa in požara so povzročili mnogo škode tudi morski valovi, ki so pljuskali med potresnimi sunki v pristaniška mesta. Iz pristaniškega mesta Totori poročajo, da je polovica mesta v plamenih. Ob lasti so odredile, naj prebivalci nemudoma zapuste goreče mesto, na kar so pričeli mesto bombardirati, da bi preprečili širjenje požara.

Po uradnih poročilih znaša število človeških žrtev nad 2500, ranjenih pa nad 4000. Potres je razdejal 7800 malih lesenih hiš. Celokupna škoda znaša nad 10 milijonov jen. Nasilbina Amnoa, ki šteje 4000 prebivalcev, je bila popolnoma porušena. Podrla se je tudi nova gledališka stavba. Nastal je požar, ki je zahteval 200 človeških žrtev. 500 oseb je bilo teško ranjenih. Vojaštvo išče med razvalinami trupla.

Po poročilih iz Tokija je položaj prebivalstva v razdejanih krajih obupen. Ljudje so večinoma zapustili hiše in vzeli s seboj samo to, kar so v splošni paniki slučajno našli. Mnogi so morali v hudem mrazu bežati 20 km daleč po snegu, ki je na nekaterih krajih 30 cm visok. Mnogo žensk in dece je na begu zmrazilo. Moški so dajali ženskam in deci svoje plašče in bežali po snegu v lahkih oblekah. Ker je potres uničil tudi mnogo železnic, je dovoz živil prizadetem prebivalstvu zelo otežkočen.

O močnih potresnih sunkih poro-

čajo tudi s Havane. — Prebivalstvo vzhodnega dela otoka je preživelo pretekli teden v stalni paniki. V Santiagu de Cuba so čutili v treh dneh 15 močnih potresnih sunkov. Tudi iz Avstralijske prihajajo poročila o številnih potresnih sunkih, ki so v zvezi s potresom na Japonskem.

Veleposestvo Koburžanov ogroženo

Kakor smo že poročali, se je vnel radi veleposestva Koburžanov na Slovaškem hud spor, iz katerega je nastala afera, ki vzbuja v češkoslovaški javnosti splošno senzacijo. Sedaj se pripravljajo v tem sporu nova senzacionalna odkritja. Potomci slovaškega plomča Koharyja skušajo namreč dokazati, da imajo pravico do veleposestva, ki je sedaj last koburške rodbine. Koburžani so prišli baje do veleposestva nezakonitim potom.

Sedanje veleposestvo koburške rodbine izvira iz 18. stoletja in sicer od grofov Štefana in Petra Koharyja. Knežinja Marija Antonija, Gabriella, hčerka Frana Koharyja, se je poročila z bolgarskim plemičem Ferdinandom Koburgom, kateremu je poskrbel za nevesto dunajski dvor. Tako je dobila koburška rodbina ogromno veleposestvo na Slovaškem. Moški potomci grofov Kohary niso protestirali proti tej nezakonitosti, ker so se bali preganjanja od strani avstrijskih mogotcev. Pred sodiščem je bila urejena zadeva veleposestva na ta način, da je bilo v sodnih aktih ugotovljeno, da so vsi moški potomci rodbine Kohary izumrli. V resnici je pa mnogo potomcev te plemiške rodbine še živelo in sicer v slovaških samostanih.

S tem je dokazano, da Koburžani niso imeli pravice do veleposestva na Slovaškem. Potomci grofov Kohary so poverili sedaj to zadevo advokatu dr. Evgenju Lelleyu v Nitri, ki bo sodnim potom zahteval, da se veleposestvo vrne pravi lastnikom. Obeta se torej zanimiva obravnava, pri kateri bodo morali Koburžani napeti vse sile, da rešijo svoje imetje.

Povodenj pri Ljubljani

«Neues Wiener Journal» prinaša v nedeljski številki prav zabavno »Skice s policijske stražnice« iz peresa dunajskega policijskega uradnika A. Tartaruga. Dne 27. februarja t. l. je »N. W. J.« imel članec pod zgornjim naslovom. Zal se ne da prevesti izvirne dunajske, v kateri govorijo nastopajoče osebe. Pripovedka pa se glasi:

Na živahni cesti se je naenkrat zasukal mož srednjega let okrog svoje pete in potem padel, tako da je sedel na tla. »Ljude, al ste pr pamet?« je začel z daleč se razlegajočim glasom. »Vi se trkljate zadovoljni naokrog, medtem ko tiči stotine ljudi v nesreči! Saj je strašno, saj se da komaj verjeti! Velika povodenj pri Ljubljani! Več vasi v plamenih... čem reči: pod vodo...«

Pasanti so začudeni obstajali. Otroci so tekli skupaj in so z razprtimi očmi gledali moža.

»Vse plava, vam pravim!« je nadaljeval! Radi močnih deževij so pritoki stopili čez bregove in so vse poplavlili! Vedno več ljudi se je nabiralo; vedno več otrok. Čuli so se življenjske alarmirane pohliči paglavcev, ki so hiteli od vseh strani na lice mesta.

»Kua se je pa tlela zgudl?« so se izpraševali pasantje.

»En norci!« je menil nekdo.

»Ah, pijan bo. Počemu naj bi biv pa vin' tko doberkup?«

»Vin doberkup? Na, oni morjo pa beca imeti!«

»No, saj je lahko tudi šnops.«

Mož pa je nadaljeval: »Ljubljansko barje in vasi Vič in Rožnadowina so čist pod vodo. Mestoma je voda pol metra visoka...«

Stražnik se je prerinil skozi gnečo.

»Kaj pa z vami?« je zaklical sedečemu.

»Gospod stražnik, ali ste že slišal? Velika povodenj pri Ljubljani!«

»Kaj pa nas to briga.« je vprašal varuh zakona. »Ne vganjajte tukaj manevrov in glejte, da se spravite naprej!«

»Ja, ali prav slišim, gospod stražnik?« je odvrnil možak očitačo.

»Kaj to nas briga? Ja, al smo zverine? Položaj na Viču je katastrofalen. Vsako minuto grozi sesutje kakke hiše. In temu vi pravite nič? Vojaštvo in gasilci so bili poklicani na pomoč. Na progi Ljubljana—Kamnik se vrši promet samo še s prestopanjem! Grozno je vse to!«

Okolica se je začela smejati. Pobali so začeli vpiti »hura!« in »juhu!«

Stražnik (zelo osorno): »Torej, al pojdete, ali vas naj aretiram?«

Možak: »Ne gre na drugo vižo, ker je prog pri Trzinu pod vodo. Sama voda!«

Neki gledalec: »Vode pa seveda ne mara!« (Burna veselost).

Možak: »Prav imajo! Še za v škorenji ni dobra! Ampak brez špasa: Tudi na doletski progi pri Škofljici je par vasi pod vodo!«

Gledalec: »Bischof-lack? To bo pač tisti lak, ki ga je tule pil!« (Splošno prijetje).

Stražnik: Tak, naprej! Vstanite!

Možak: »Povsod ima železniški promet velike zamude...«

Prihiti še drug stražnik, nakar oba policajca ob podžigajočih komandah dvigneta vedno naprej poročajočega možakinja in ga v imenu postave vlečeta seboj. Stotine ljudi sledi eskorti. Službujočemu komisariju javijo stvar kot sum omračitve uma. Uradnik si hoče poštenjaka še sam ogledati in si ga da priversti.

Komisar: »No, kaj pa je z vami? Kako se pišete? Kje stanujete? Kaj pa uganjate?«

Možak (zelo pohlevno): »Franc Brendel se pišem, gospod komisar,

morjo že oprostiti...«

Komisar: »Ali ste pili?«

Možak: »Malenkost, gospod komisar, ampak mene je v vojski zasulo...«

Komisar: »Na kateri fronti?«

Možak: »V Waselhausgasse! (Nekdanje ime ulice, v kateri je policijski komisariat Alsergrund).«

Komisar: »Zdi se mi, da ste še zmajraje dobre volje!«

Možak: »Brez zamere, gospod komisar, jih nisem mislil imeti za Pepeta, ampak to me je takrat tako razburilo...«

Komisar: »Čudno! Čeprav gotovo ni bila tisto vaša prva aretacija?«

Možak: »Naa, ampak je bil takrat ravno moj 41. rojstni dan, in zato sem si tako dobro zamikal...«

Komisar (polglasno nekemu kriminalnemu uradniku): »Obvestite zdravnik!«

Drugi komisar (ki je bil šele nedavno premeščen k temu komisariatu in je slišal zadnje stavke): »Počakajte gospod kolega, še malo z zdravnikom!«

(Možaku): »Gospod Brendel, kajne?«

Možak: »Prosim, ja...«

Drugi komisar: »Al me nič več ne poznate?«

Možak: »Naa... žalibog ne...«

Drugi komisar: »Kaj pa dela ženska, ki je umorila vašo taščo?«

Možak (kakor da ne pojmi): »Kokó mislja?«

Drugi komisar: »No, le natanko se spomnite! Saj imate čisto dober spomin, kadar se hočete kake častniške notice na pamet naučiti!«

Možak: »Ne razumem, kaj mislio...«

Drugi komisar: »Pa da, gospod Brendel, v Meidlinger Hauptstrasse! Le spomnite se... (h kolegi): To je namreč njegov trik. Naenkrat se vsede na čestni tlak, začne pripovedovati kako razbojniško storijo, medtem pa izvelečje njegova žena in njegova dva mala otroka poslušalce denarnice...«

Možak: »Ampak gospod komisar!« (Dela zelo razžaljen obraz).

Prvi komisar (gre hitro do vrat, jih odpre in zakliče v predsobo): »Ali je bil komu denar ukraden?«

Tri ženske (planejo javkajoč proti): Ježeš ja, gspod komisar!... Vse, kar sem imela za gospodinjstvo! Ježeš, kaj naj pa zdaj počnem? Saj se moram obesiti!... Meni je tudi eden pompaduro in vse ukradel!«

Drugi komisar (muzajoč se Brendlu): »No, gospod Brendel, kaj pa praviš zdaj k tej povodnji?«

Samo še DANES **Majka** Samo še DANES
V PETEK V PETEK

Velepesem materine ljubezni!
Velefilm ljubavi — greha — odpuščenja...

Kakor povsod, tako tudi v Ljubljani kolosalni aspeh pri razprodanih predstavah. »Majka« je velefilm za vsakega! Preskrbite pravočasno vstopnice, ker je interes od predstave do predstave vedno večji.

Velika umetnica svetovnega slovesa MARY CARR vlogi majke je nedosegljiva.

Pri vseh predstavah tega grandioznega filma sodeluje znatno pomnožen orkester ter operna pevka gospa Korenjakova.

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

Premog — drva
»LIRIA«, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon. 220 3/L

Zobni atelje
W. Stuzzi
- Domžale -
ostane do 18. marca
zaprt

Marica Strnad-Cizerlj
(Marica II) je izdala svoje zbrane pesmi

»RDEČI NAGELJČKI«
v samozaložbi (Maribor, Aleksandrova c. 8/II). Cena knjige s poštnino vred Din 20.50.

WAKEFIELD
Castrol
MOTOR OIL

Zastopstvo
i en-gros-prodaja:
»TEBIN«
Zagreb,
Preradovičeva 18.
Tel. 27-04.

Trgovski pomočnik
špecerijske stroke, dobra moč, vojaštine prost, zmogčen slovenskega in nemškega jezika, išče službo v večji trgovini v Ljubljani. — Ponudbe pod »Luzen/595« na upravo »Slov. Naroda«.

Deklica
stara 15 let, bi rada vstopila kot učenka v trgovino mešane ga blaga v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod »Učenka/594« na upravo »Slov. Naroda«.

Opekarno
s strojnimi obratom v okolici Ljubljane prodam ali dam v najem osebi, ki poseduje kapital. — Ponudbe pod »Opekarn/589« na upravo »Slovenskega Naroda«.

Viničarja,
oženjenega, z odraslimi otroci, popolnoma veččega vinogradništva, iščem. — Pisemne ponudbe sprejema firma St. Rupčić, Sisak.

Stanovanje
3-4 sob iščem za 1. junij ali prej. — Ponudbe pod »St. Z. 591« na upravo »Sl. Naroda«.

Iščem sobo
za svoje poslovanje za takoj. Poseben vhod; vporaba telefona. — Ponudbe pod »St. Z./592« na upravo »Slov. Naroda«.

Lekarna dr. G. Piccoli,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 6 priporoča

želočno tinkturo,
katera krepi želočno in učinkuje odvajalno. — Naročila se točno izvršujejo 183/T

Francosko-angleškega dopisnika (co)

išče slov. podjetje v Franciji. Pogoji: arabska, nemška, francoska in angleška korespondenca, knjigovodstvo, daljša praksa. — Ponudbe pod št. 1519 na Aloma Company, Ljubljana, Aleksandrova cesta 2/L.

Prvorazreden velik mlin, delniško društvo v Bački

z najboljšim produktom — išče za vso Slovenijo dobro uveljavljeno denega

POTOVALNEGA URADNIKA

Samo prvorazredno uvedeni gospodje naj reflektirajo in pošljejo ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod št. 590.

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOV

Zajamčeno čistovolnene moške — in damske blagove — — — — — zadnjih novosti — — — — —

za pomladno in letno sezijo razpošilja najbolj renomirana zaloga tvornice sukna

SIEGL-IMHOF, BRNO

Palackého tř. 12

Največja izbira. — Najnižje tvorniške cene. — Najsolidnejša izvršitev vseh naročil.

Na zahtevo vzorci zastoj in poštnine prosto.